

LAUKU CEĻOTĀJS

Par "Zaļā sertifikāta" patronu kļūst Latvijas valsts
prezidents Raimonds Vējonis.

>> Lasiet 4.Ipp.

2015. gads – pierādījums sadarbības spēkam!

Šajā gadā piešķirām 14 Latviskā mantojuma zīmes un 14 zaļos sertifikātus. Numerologi skaitīlus mēdz reducēt no „14” reducē uz „5” un tas nozīmē – jaunradi, pārmainas, dažādību. Par jaunradi un dažādību var pilnībā piekrist, jo šogad esam strādājuši pie jaunu un joti dažādu tūrisma produktu radīšanas (piem. labsajūtas, senioru tūrisms). Savukārt, pārmainas mums ir kļuvušas ierastas, ar tām saskaramies pastāvīgi. Jācer, ka citāts „pastāvēs, kas pārmainīsies!” ir par mums.

Kā ikkatra gada nogalē, vērtīgi atskatīties uz padarīto un izvirzīt jaunus mērķus. Šogad varam lepoties ar to, ka esam turpinājuši vairākas lauku tūrisma svarīgas, uz vērtībām balstītās tradīcijas. Esam sveikuši 14 vides kvalitātes zīmes „Zaļais sertifikāts” saņēmējus, kas apliecinā zaļas, vidēi draudzīgas saimniekošanas tradīciju stiprināšanu. Turklāt, esam ieguvuši spēcīgu „aizmuguri”, jo Latvijas Valsts prezidents Raimonds Vējonis ir kļuvis par šī sertifikāta patronu. Mēs pateicamies viņam par zaļā sertifikāta atbalstīšanu, kopš viņš, kā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministris sveica daudzus šī sertifikāta saņēmējus, personīgi

tos apciemojot saimniecībās. Esam sveikuši arī 14 kultūras zīmes „Latviskais mantojums” saņēmējus, kuri demonstrē mūsu senču mantojumu lauku tūrismā. Paldies Kultūras ministrijai un personīgai ministrei Dacei Melbārdei, kā arī Latvijas Pašvaldību savienībai un priekšsēdim Andrim Jaunsleinim par sadarbību. Paldies arī mūsu ekspertu komandai, kas ar lielu entuziasmu piedalās zīmes prezentētu izvērtēšanā, apsekošanā un sveikšanā.

Kā liecina rudenī veiktā aptauja, lauku tūrisms šogad audzis: vairāk ceļo ģimenes, aktīvie tūristi, atkal tiek rīkoti korporatīvie pasākumi. Starptautiskā geopolitiskā un ekonomiskā situācija nav negatīvi ietekmējusi lauku tūrismu kopumā. Un, lai arī Krievijas ceļotāju šogad bijis mazāk, pieaudzis citu valstu ceļotāju skaits. Īpaši priečājamies par pašmāju ceļotāju aktivitāti, kas kopumā ne tikai kompensēja, bet deva apt.10% pieaugumu.

Šogad mums ir bijis uz sadarbību virzīts gads! Sadarbībā ar LOSP un Zemkopības ministriju esam piedāļušies lieliski organizētā lauksaimniecības un pārtikas izstādē „Zaļā nedēļa” Berlīnē. Kopā ar LOSP organizējām arī konferenci Par videi draudzīgu saimniekošanu

„Zaļā konference”, kas bija negaidīti plaši apmeklēta. LC bija iespēja informatīvi līdzdarboties Latvijas lauku foruma organizētā skolu jauniešu konkursā „Laiks laukiem” un konferencē „Lauku tūrisma spēks: uzņēmēju, pašvaldību un vietējās kopienas sadarbība”. Mūsu saimniekiem bija iespēja piedalīties arī Zemnieku Saeimas organizētā akcijā „Lauku dienas ceļotājiem” – tā apmeklētājiem lāva ielūkoties lielsaimniecību aizkulīsē un redzēt modernu ražošanas procesu. Kopā ar Latvijas Pensionāru Federāciju uzrunājam seniorus visā Latvijā, lai tos mudinātu ceļot. Tas, ka sadarbībā ir spēks – par to esam vienmēr bijuši pārliecīnāti!

Viens no būtiskiem sadarbības aspektiem, kas lauku tūrismā aktualizēsies turpmākos gados, būs uzņēmēju un vietējo rīcības grupu sadarbība (LEADER), jo caur šīm grupām būs iespēja piesaistīt ES finansējumu lauku tūrisma attīstībai. Kā liecina šogad veiktā aptauja, 71% lauku tūrisma uzņēmēju nav informēti vai nesadarbojas ar LEADER grupām, un daļa LEADER grupu nav informētas par lauku tūrisma reālajām vajadzībām. Lai veicinātu uzņēmēju interesu par līdzdarbošanos vietējās rīcības

Informējam par
četriem jauniem
izdevumiem Latvijas
lauku iepazīšanai:
Ceļojumi pa
Latviju, Pārgājienu
karte, Latviskais
mantojums un
Labsajūtu tūrisms.
>> Lasiet 2.Ipp.

Svarīgi datumi!

25. februāris

LC valdes sēde un kopsapulce
viesnīcā „Baltvilla”

4. jūnijs

Akcija „Atvērtās dienas laukos”

grupās un finansējuma piesaisti no ES fondiem, mēs regulāri informēsim par aktuālāko. Es aicinu uzņēmējus būt aktīviem savā teritorijā, sadarbīties un saprātīgi piesaistīt ES fondus lauku tūrisma attīstībai. Mēs paīdzēsim jums savu iespēju robežas ar informāciju un kontaktiem.

Lūkojoties uz nākamo gadu, jau tagad ieziņējas vairāki darbi – plānojam sadarbībā ar citām Baltijas jūras reģionu valstīm, uzsākt mūsu reģionam raksturīgo kopīga kulīnārā produkta definēšanu. Gribam kopīgi ar Eiropas lielajiem spēlētajiem (transportu, tūrisma operatoriem, sociālajiem partneriem u.c.) izveidot labu piedāvājumu Senioriem Eiropā. Gribam izceļ savus lauku uzņēmējus Latvijas 100-gades svītību procesā. Un vēl daudz labu lietu, kas jāzīdra nākamgad... visiems mums kopā! Esmu tik lepna par mūsu lielo biedru skaitu šogad – mans sapnis par kopīgu spēku kopīgam mērķim īstenojas!

Novēlu jums visiem
līķus svētkus
un izdevušos
nākamo gadu!

Asnāte Ziemele
LC prezidente

Šajā avīzē!

Atrodi savu
vietējo rīcības
grupu (VRG)!
>> Lasiet 6.-7.Ipp.

Durvis ceļotājiem
atver arī
lielsaimnieki
>> Lasiet 8.-9.Ipp.

Kas interesē
skolniekus
lauku tūrismā?
>> Lasiet 13. Ipp.

Svarīgākais
Lauku tūrismā
2015. gadā
>> Lasiet 14. Ipp.

Aptauja: Lauku tūrisms 2015

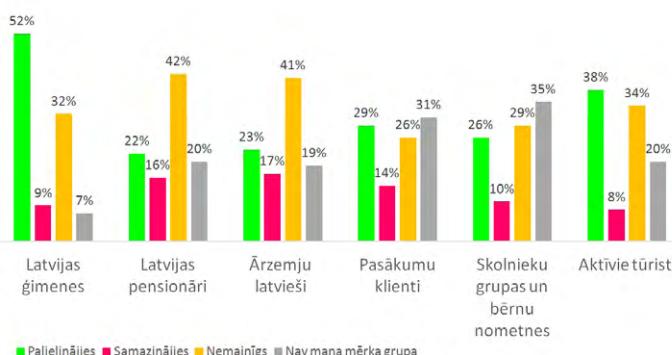
Lai apzinātu lauku tūrisma uzņēmējdarbības tendences, klientūras izmaiņas, piedāvājumu/pieprasījumu, t.sk. plānus investīcijās tuvākā nākotne ar pašu vai ES fondu palīdzību, tika veikta aptauja - elektroniski un telefoniski, kopumā iegūstot 102 respondentu atbildes.

Neskatoties uz gada sākumā pastāvošām bažām par krievu tūristu skaita nozīmīgu samazinājumu un šī faktora ietekmi kopumā uz lauku tūrismu, uzņēmējdarbības attīstības tendences šogad ir bijušas joti pozitīvas. 52% uzņēmēji uzskata, ka klientu skaits vērtējot pret iepriekšējo gadu ir pieaudzis, 28% uzskata, ka tas ir saglabājies nemainīgs un tikai 16% atbildējuši, kas klientu skaits ir sarucis.

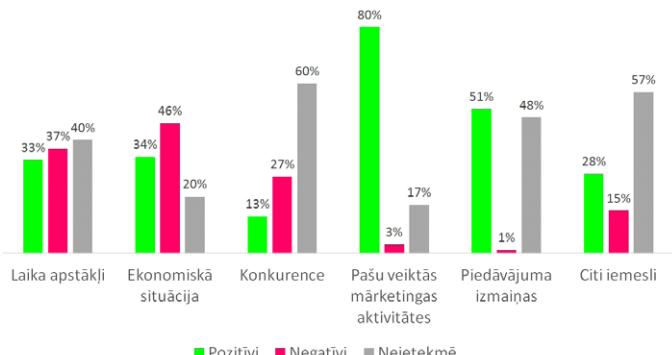
Kā biežāk uzņemtie ārvalstu tirgi tiek minēti Vācija (16%), Krievija (16%), Lietuva (15%) un Igaunija (13%). Kopumā gan vietējo, gan ārvalstu klientu skaita pieaugumu pēc respondentu domām pozitīvi ietekmējušas pašu lauku tūrisma uzņēmēju veiktās mārketinga aktivitātes (80%) un piedāvājuma izmaiņas (51%), savukārt negatīvi ietekmējuši tādi faktori, kā ekonomiskā situācija (46%) un laika apstākļi (37%).

Pēc respondentu domām, vislielākais pieaugums šajā gadā pret iepriekšējo gadu bijis klientu grupā - Latvijas ģimenes. Pieaudzis arī aktīvo tūristu un pasākumu klientu skaits. Savukārt Latvijas pensionāru un ārvalstu latviešu klientūrā vērojama nemainīgas tendences pret iepriekšējo gadu.

Kurās mērķa grupās saskatāt izmaiņas salīdzinot ar iepriekšējo gadu?

Kā šie iemesli ietekmējuši apmeklētāju skaitu 2015. gadā?

Taujāti, ar ko uzņēmēji sadarbojas vietējā teritorijā, 87% no respondentiem minēja Tūrisma informācijas centrus, 63% pašvaldības, 29% skolas un 29% VRG (Leader grupas).

Pilni aptaujas rezultāti pieejami:

http://www.celotajs.lv/cont/conf/conference/151030-GNP/Doc/Asnate_Ziemele_Lauku_turisma_attistiba.pdf

BROŠŪRA "CEĻOJUMI PA LATVIJU" (LV/RU)

Šajā brošūrā ietvertie ceļojumi ļauj Jums iepazīt Latvijas laukus un pilsētas, arī ārpus tradicionālajām tūristu vietām tā iepazīstot īsto Latviju. Brošūrā ietverti gan aktīvā tūrisma maršruti, kas piedāvā apceļot latviju ar velosipēdiem, laivām un kājām, gan maršruti, kas piemēroti individuāliem ceļotājiem ar auto vai grupām ar autobusiem.

PĀRGĀJIENU KARTE (LV/RU, EN/DE)

Kartē ir iekļauti un aprakstīti 10 vairāku dienu pārgājienu maršruti, kas iezīmēti kartē un aprakstīti otrā karteres pusē. Karte sniedz vispārēju informāciju par tajā aprakstītajiem pārgājienu maršrutiem, tāpēc pirms došanās celā jāievāc papildus informāciju par objektu stāvokli, transportu, naktsmītnēm, vai objekti konkrētajā brīdī nav slēgti uz rekonstrukciju utt. Maršruti pārsvarā ved gar jūras malu, maziem meža ceļiem, upju ieleju krastiem, kas kalpo kā labi ceļa orientieri. Kartē iekļautas arī 63 ūsanas dabas takas, 38 pastaigu vietas (parki, ainavu apvidi u.c.) un 142 skatu vietas, t.sk. - 72 skatu un putnu vērošanas torņi. Šie interešu objekti atrodas vairāk nekā 50 dažādās īpaša aizsargājamās dabas teritorijās. Daudzi no pieminētajiem apskates objektiem ir kultūras pieminekļi. Atsevišķus maršrutu posmus var veikt arī ar distanču slēpēm ziemā. Daži maršruti vai to daļas ir braucami ar velosipēdu. Maršrutus var izmantot arī nūjošanai.

KARTE "LATVIISKAS MANTOJUMS".

54 LAUKU SAIMNIECĪBAS (LV/EN)

Šajā kartē apkopotas 54 lauku saimniecības, kas saņēmušas kultūras zīmi "Latviskais mantojums". Kultūras zīme Latviskais mantojums tiek pasniegta Latvijas tūrisma uzņēmējiem, kuri saglabā un daudzina latvisko kultūras mantojumu, rādot to apmeklētājiem. Zīme izveidota pēc „Lauku celotāja“ iniciatīvas, lai godinātu un rādītu latvisķas kultūras un sadzīves mantojumu, kas dzīvo mūsdienās.

Pēc šīs zīmes varat pazīt vietas, kur saimnieki apmeklētājiem ir gatavi rādīt un stāstīt, cienāt ar latviskiem ēdiņiem, mācīt amatus un prasmes, svinēt latviskos svētkus. Latviskā mantojuma zīmi saņem saimnieki – naktsmītnes, lauku saimniecības, amatnieki, lauku krodziņi, latvisko tradīciju pasākumu rīkotāji un vadītāji, muzeji, kolekciju, prasmju un arodu zinātāji.

Latviskā mantojuma zīme tiek piešķirta kopš 2013. gada sadarbībā ar LR Kultūras ministriju un Latvijas Pašvaldību savienību.

Visi augstākminētie izdevumi izstrādāti: "Latvijas Lauku foruma" veiktajā Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) lauku attīstības programmas projekta "Mārketinga kampaņa, veidojot un popularizējot lauku tūrisma produktus skolu jauniešiem, veicinot vietējo rīcības grupu un lauku tūrisma uzņēmēju sadarbību."

LABSAJŪTAS TŪRISMS LATVIJAS LAUKOS (LV/EN)

Labsajūta Latvijas laukos ir balstīta Latvijas dabā un cilvēka radītajos pakalpojumos un produktos, kas aizgūti no dabas un senču zināšanām - zāļu tējas, katra ar savu spēku, sejas un ķermena maskas no dabas produktiem - zemenēm, gurķiem, bērzu pumpuriem vai sulām turpat no dārza vai plavas.

Pirts zināšanas un tradīcijas mums, latviešiem, ir senas un pārbaudītas - slotīnas no kadiķiša vai klavas - tur būs sava atšķirība ietekmē, zinoši pērēji - pīrtnieki, aukstas bērzu sulas vai karsta zāļu tēja un pēc tam - labsajūta! Tomēr mūsdienu cilvēkam labsajūtu sagādā arī neierasts, tikai dabā rodams klusums, putnu dziesmas un vēja šalkoņa, veselīgs miegs, pastaigas pa meža takām, dabas un skaistas ainavas baudīšana un svaigs gaiss.

AKTUĀLI

Par mums runā....

Likumdošanas un uzņēmējdarbības jaunumi

PĀRTIKAS PRODUKTU MARKĒŠANAS PRASĪBAS ALERGĒNIEM

Pēc Zemkopības ministrijā 3. septembrī notikušās sanāksmes par pārtikas produktu markēšanas prasībām attiecībā uz alergēnu norādi -informējam, ka arī uz lauku tūrisma uzņēmējiem, kas piedāvā pārtikas produkta galapatētājam vai ēdināšanas pakalpojumus, attiecas prasība, ēdienkartēs vai kur citur pirms ēdienu pasniegšanas rakstiski norādīt sastāvdajas, kas izraisa alergijas.

- Regulas 9.panta c) apakšpunkts nosaka, ka obligāti jānorāda ziņas par jebkuru sastāvdaju vai pārstrādes palīglīdzekli, kas izraisa alergiju vai nepanesamību un ko lieto pārtikas produktu ražošanas vai sagatavošanas procesā, un ko, tostarp arī izmaiņītā veidā, satur arī gatavais pārtikas produkts.
- Ja nav sastāvdaju saraksta, tad alergēnus norādēs iekļauj vārdu „satur”, kam seko pielikumā uzskaitītās vietas vai produkta nosaukums
- minētās norādes nav vajadzīgas, ja produkta nosaukums skaidri norāda uz attiecīgo alergēnu (piem. Olas, rieksti utt.)

Alergēnie produkti (saīsināts saraksts), saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 25.oktobra Regula Nr.1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patēriņajiem 2.pielikumu:

1. *Labība, kas satur glutēnu, t. i., kvieši (kā speltas kvieši un kamuts), rudzi, mieži, auzas vai to hibridizēti celmi, un tās produkti,*
2. *Vēžveidīgie un to produkti;*
3. *Olas un to produkti;*
4. *Zivis un to produkti;*
5. *Zemesrieķi un to produkti;*
6. *Sojas pupas un to produkti;*
7. *Piens un tās produkti (ietverot laktozi),*
8. *Rieksti, t. i., mandeles (*Amygdalus communis L.*), lazdu rieksti (*Corylus avellana*), valrieķi (*Juglans regia*), Indijas rieksti (*Anacardium occidentale*), pekanrieķi (*Carya illinoensis* (*Wangen.*) K. Koch), Brazīlijas rieksti (*Berthol-**
9. *letia excelsa*), pistāciju rieksti (*Pistacia vera*), makadāmijas jeb Kvīnslandes rieksti (*Macadamia ternifolia*) un to produkti;
10. *Selerijas un to produkti;*
11. *Sezama sēklas un to produkti;*
12. *Sēra dioksīds un sulfīti, ja to koncentrācija pārsniedz 10 mg/kg vai 10 mg/l kopējā SO₂, kas ir jāaprēķina produktiem, ko piedāvā kā gatavus patēriņam vai kuru sākotnējā forma jāatjauno saskaņā ar rāzošāju instrukciju;*
13. *Lupīna un tās produkti;*
14. *Gliemji un to produkti.*

Sagatavots pēc Zemkopības ministrijas Veterinārā un pārtikas departamenta Nodaļas vadītāja vietnieces Gunta Evertsone informācijas (visu prezentāciju skatīt te http://www.celotajs.lv/cont/prof/news/2015/Doc/Normativie_akti_par_alerģ%C4%93niem.pdf)

PAR ATBALSTU LAUKU TŪRISMA UZŅĒMĒJdarbībai NO EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDA LAUKU ATTĪSTĪBAI (ELFLA) 2014-2020.

Kādas programmas būs pieejamas lauku tūrismam?

- LEADER pieejas ietvaros, ar kuru strādā Vietējās rīcības grupas (VRG) jūsu novados, būs iespējams saņemt ELFLA finansējumu ar tūrismu saistītiem projektiem. Tāpēc aicinām kontaktēties ar to VRG, kas darbojas jūsu teritorijā, lai uzzinātu nosacījumus, kritērijus, kā arī iepazītos ar konkrētās teritorijas attīstības stratēģijām. Plānots, ka varēs iesniegt mazākus (līdz 50 000 EUR) un vienkāršākus projektus, bet ar augstāku atbalsta intensitāti (līdz pat 70%). Tāpat uz atbalstu var pretendēt arī tie tūrisma uzņēmēji, kas tieši LADĀ nevarētu iesniegt projektus Lauku attīstības programmas nosacījumu dēļ.
- “Atbalsts ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstībā”, kur jāpiesakās pašiem tieši LADĀ un kur atbalsts var būt līdz pat 200 000EUR, kur atbalsta intensitāte ir līdz 40%, bet mobilajai tehnikai līdz 25%.

Kas jāievēro, lai varētu pieteikties?

- Uzņēmējam jānodarbojas ar tūrismu vismaz 12 iepriekšējos mēnešus, kam jāatspoguļojas gada pārskatā VID (ņem vērā pēdējo noslēgto gada pārskatu, kas apstiprināts VID, tomēr jāņem vērā, ka gadu var noslēgt un pārskatu VID iesniegt arī atrāk, kā noteiktajā termiņā, ja šis ir labāks kā iepriekšējais gads).
- Tūrisma darbība jāpierāda par 12 iepriekšējiem mēnešiem ar trešās putas reklāmas materiāliem un vietnēm, kuros ir publicēts lauku tūrisma uzņēmējs.
- Jābūt deklarētam teritorijā, kurā plāno veikt projektu. Darbība jāturmīna vismaz 5 gadus pēc projekta noslēguma (uzraudzību uzsāk no pirmā jaunā gada pēc projekta noslēguma).
- Plānā jābūt pozitīvai naudas plūsmai visos mēnešos kopš pēdējā finanšu noslēgtā gada visos projekta gados.
- Lai sasniegtu labāku punktu skaitu, ieteicams ir projektā veikt būvniecību, iesniedzot attiecīgos plānus un dokumentus.
- Lielāku punktu skaitu projektam varēs sasniegst arī ķemot vērā lielāku nomaksāto sociālās apdrošināšanas nodokli par darbiniekiem uzņēmumā.

Sagatavots sadarbībā ar Latvijas lauku forumu

Daži piemēri no mediju publikācijām:

03.11.2015. TVNET: Vējonis klūst par «Zaļā sertifikāta» patronu. Lauku tūrisma gada noslēguma konferencē Latvijas Valsts prezidents Raimonds Vējonis, aplieci-not atbalstu videi draudzīgai un ilgtspējīgai saimniekošanai Latvijas laukos, piekrita klūt par vides kvalitātes zīmes «Zaļā sertifikāta» patronu.http://www.tvnet.lv/zala_zeme/zala_dzive/582576-vejonis_klust_par_zala_sertifikata_patronu

20.11.2015. LR1. Kā labāk dzīvot: Ne ziema, ne rudens – ideāls laiks ceļošanai tepat Latvijā, Lietuvā un Igaunijā. Lai arī iestājies lietains un salīdzinoši nemīlīgs rudens, raidījumā Kā labāk dzīvot runāsim par ceļošanu, iepazīšanas vērtām vietām tepat netālu – Latvijā, Lietuvā un Igaunijā.<http://lr1.lsm.lv/lv/raksts/ka-labak-dzizivot/ne-ziema-ne-rudens-ideals-laiks-celosanai-tepat-latvija-lietuva.a59258/>

02.12.2015. LSM: Libiešu krasta vērtības saglabā mājas žogu pinuma kolekcijā. Vairāki lauku tūrisma uzņēmēji sanēmuši kultūras mantojuma ekspertu atzinību. Viena no kultūras zīmēm – „Latviskais mantojums” aizceļojusi uz nelielu Dundagas novada ciemu, kur kādu māju apjōz īsta tradicionālo libiešu žogu pinumu kolekcija. <http://www.lsm.lv/lv/raksts/tautas-maksi/a/dzive/libiesu-krasta-verti-bas-saglab-a-majas-zogu-pinuma-kolekcija.a157754/>

IZMĀINĀS "LABAS HIGIĒNAS PRAKSES VADLĪNĪJĀS ĪDIENU GATAVOŠANAI LAUKU TŪRISMA MĪTNĒS LATVIJĀ"

Izdarīti labojumi pielikumā Nr.1 „Eiropas savienības un Latvijas Republikas normatīvie akti, kas reglamentē prasības īdienu gatavošanai lauku tūrisma mītnēs” - atbilstoši izmaiņām likumdošanā.

Izdarīti labojumi “Labas higiēnas prakses vadlīnījās īdienu gatavošanai lauku tūrisma mītnēs Latvijā”:

- 4.nodalā – 4.2.5.
- 5.nodalā – 5.7.
- 6.nodalā – 6.1.; 6.1.1.; 6.5.3.; 6.7.
- 7.nodalā

Labojumi izdarīti saskaņā ar grozījumiem Latvijas Republikas normatīvajos aktos.

Atjaunotā versija pieejama:
macies.celotajs.lv

PASĀKUMI

Sekojet līdzi jaunumiem: www.prof.celotajs.lv, <http://macies.celotajs.lv>, kā arī: [f](https://www.facebook.com/celotajs) [t](https://www.twitter.com/celotajs)

14 lauku tūrisma saimniecības saņem "Zaļo sertifikātu"

2015. gada 30. oktobrī Mežotnes pilī notika gada noslēguma konference „Lauku tūrisma spēks: uzņēmēju, pašvaldību un vietējās kopienas sadarbība”, kurā ietvaros tika pasniegts „Zaļais sertifikāts” 14 lauku tūrisma saimniecībām. Saņēmējus sveica Latvijas Valsts prezidents Raimonds Vējonis, apliecinot atbalstu videi draudzīgai un ilgtspējīgai saimniekošanai Latvijas laukos, kā arī piekrita klūt par „Zaļā Sertifikāta” patronu.

Latvijas valsts prezidents savā runā teica: „Es daudzkārt esmu bijis klāt gan pie vides kvalitātes zīmes „Zaļais sertifikāts” pretendēntu izvērtēšanas, gan zīmes piešķiršanas un pasniegšanas, tāpēc jūs man esat savējie. Katrs jauns „Zaļais sertifikāts” nozīmē, ka Latvijā ir vēl viena jauna vieta, kur saimnieko videi saudzīgā veidā. Ne vienmēr tas ir ērtāk, taču pasaulē un arī pie mums Latvijā to novērtē arvien vairāk. Cilvēki ar saviem līdzekļiem labprāt „balso” par pakalpojumiem un precēm, kas tapušas videi draudzīgā veidā. „Zaļā Sertifikāta” ipašnieki – jūs spējat dzīvot, līdzvarojot cilvēku vēlmēs un vajadzības ar harmonisku vidi. Jūs esate spēks, kas aizrauj, iedvesmo citus. Ar savu darbu jūs parādotāt cītiem, kā var dzīvot Latvijā, ka dzive ir skaista, harmoniska. Jūs esate spēcīgi cilvēki, jūs spējat radīt kaut ko jaunu un pienākumus saglabāt tradīcijas, kas ir jūsu sētā, dzīmtā. Tāpēc tie, kas atbrauc pie jums, klūst labāki, harmoniskāki, iedvesmojas. Tikai ar stipriem cilvēkiem mums var būt stipra valsts. Es lepojos ar jums!”

Lauku tūrisma spēks meklējams sadarbībā ar vietējām kopienām

2015. gada 30. oktobrī Mežotnes pilī notika konference „Lauku tūrisma spēks: uzņēmēju, pašvaldību un vietējās kopienas sadarbība”. Aktualizējot dažādu sektoru sadarbības nozīmi, „Latvijas Lauku forums” un „Lauku Celotājs” aicināja savus biedrus piedalīties konferencē, lai iepazīstinātu ar aktualitātēm lauku tūrismā, diskutētu par uzņēmēju un vietējo ko-pienu sadarbības ieguvumiem, iepazītu skolu jauniešus kā svarīgu lauku tūrisma mērķauditoriju un uzzinātu par finansējuma piesaistes iespējām uzņēmējdarbībai laukos.

Konferencē par lauku tūrisma situāciju 2015./2016. gada sezona ziņoja LC prezidente Asnāte Ziemele, par uzņēmēju, vietējo kopienu sadarbības ieguvumiem stāstīja biedrības „Zināšanu un inovācijas sabiedrība” (ZINIS) eksperte Vita Brakovska. Biedrības „Latvijas lauku forums” direktore Anita Selicka un eksperts Andris Eglājs stāstīja par sasniegto projektā „Mārketinga kampaņa, veidojot un popularizējot lauku tūrisma produktus skolu jauniešiem, veicinot vietējo rīcības grupu (VRG) un lauku tūrisma uzņēmēju sadarbību.” Mārketinga eksperte Liene Kupča iepazīstināja ar veiksmīgiem ekskursiju programmu piemēriem laukos jauniešu mērķauditorijai un to veidošanas principiem.

Konferences pēcpusdienas sadaļā notika paneļdiskusija par sadarbību un finansējuma piesaistes iespējām, kurā piedalījās pašvaldību, skolu, VRG sektorū, ZM un lauku tūrisma uzņēmēju pārstāvji: Zemkopības ministrija: Aivars Lapiņš un Andra Karlsons, Signe Ezerina - lauku māja „Indāni”, Kaspars Bramanis - viesu māja „Turbas”, Gunta Abaja - Ziemeļkurzemes biznesa asociācija un Dundagas novada dome, Sandra Fridrihsone - Saldus rajona attīstības biedrība. Iktiens konferences dalībnieks tika

„Zaļais Sertifikāts” ir vides kvalitātes zīme lauku tūrisma saimniecībām, kurās ievēro „zaļas” saimniekošanas principus, saudzējot resursus, veidojot videi un vietējai kopienai draudzīgu tūrisma piedāvājumu. Kritēriji ir stingri, un sertifikāta piešķiršanu apstiprina īpaša vides un tūrisma ekspertu komisija, kas darbojas Vides Ministrijas pārraudzībā. Visus sertifikātus paraksta Vides ministrs.

Lauku tūrisma naktsmītnēs, kurām piešķirts „Zaļais sertifikāts”, viss pārdomāts, lai saimniekošana būtu draudzīga videi, un vienlaicīgi – atpūta ērta un patīkama cilvēkam. Sertificētās saimniecības zaļā un veselīgā dzīvesveida piekrītējiem atpazīstamas ar zīmolu „Zaļā Brīvdienas”. Atbilstoši uzņēmēju interesei, nākamgad plānots pārskatīt kritērijus, atverot „Zaļo Sertifikātu” ne tikai lauku tūrisma, bet arī citu lauku ekonomikas nozaru uzņēmējiem.

Latvijā ir pavism 76 „Zaļā Sertifikāta” lauku tūrisma saimniecības. Jaunie „Zaļā sertifikāta” vai tā termina pagarinājuma saņēmēji ir:

- Brīvdienu mājas **SĪPOLI** (4 mājas), Nīcas novads
- Viesu māja **GUNGAS**, Ādažu novads
- Lauku māja **BINCĀNI**, Viesītes novads
- Brīvdienu mājas **ŠKIPERI** (4 mājas), Nīcas novads
- Brīvdienu māja **EZERA SONĀTE**, Rēzeknes novads
- Lauku sēta **INDĀNI**, Kandavas novads
- Viesu māja **GARĪKAS**, Skrundas novads
- Brīvdienu māja **KLAJUMI**, Krāslavas novads
- Brīvdienu māja **MEŽA SKUKI**, Daugavpils novads
- Viesu māja **CEĻMALAS**, Aglonas novads
- Brīvdienu māja **BALDONES DRAUGU PIRTS**, Baldones novads
- Kempinga mājas **LAIMES MĀJA**, Dundagas novads
- Brīvdienu māja **PIZĀ**, Ventspils novads
- Brīvdienu mājas **JAUNBRENGULI** (2 mājas), Pārgaujas novads.

Gada noslēguma pasākums, 2015. gada 30.oktobris

aicināts iesaistīties diskusijā un uzdot interesējošos jautājumus.

Nemot vērā, ka aptaujas pirms pasākuma liecināja, ka liela daļa uzņēmēju nezin savu teritoriju rīcības grupas un arī rīcības grupas nesasniedz visus uzņēmējus savā teritorijā, diskusijā tika meklētas iespējas, kā nākotnē šo komunikāciju uzlabot.

VRG mudināja uzņēmējus meklēt rīcības grupas savā teritorijā un piedalīties aktīvi vietējās kopienas darbībā, lai pārstāvētu uzņēmēju intereses šajās grupās. Jo nereti kopienas ir vairāk orientētas un sabiedriskā labuma projektiem un tām nav zināšanu par uzņēmēju vajadzībām. Arī ZM pārstāvji atzina, ka jaunajā programmēšanas periodā tiks atbalstīta sadarbība un uzņēmējām jādomā plašāk, attīstot lauku tūrismu un jārada jauni inovatīvi produkti kopā ar citiem uzņēmējiem, pašvaldību vai kopienas pārstāvjiem. Klāt esošie uzņēmēji dalījās ar pozitīvajiem sadarbības piemēriem un mudināja arī citus uzņēmējus pievienoties VRG. Tāni pat laikā, uzņēmēji aicināja VRG saskatīt, ka arī uzņēmējs laukos ir sabiedriskā labuma devējs un arī no savas puses apzināt uzņēmējus teritorijā un neveidot „slēgtus klubījus”, kā dažkārt tas novērots. Arī ZM uzsvēra VRG lomu savu uzņēmēju pazīšanā, lai atsījatu negodīgos uzņēmējus, jo ministrijai no Rīgas to izdarīt ir sarežģītāk.

Kā apliecināja ZM pārstāvji uzņēmējiem paredzētais finansējums būs pieejams nākamgad rudends pusē.

Konferences kopsavilkums, protokols, fotogalerijas un prezentācijas pieejamas šeit: http://www.celotajs.lv/cont/conf/conference/151030-GNP/summary_lv.html

Vietējo rīcības grupu kontaktinformācija izvietota šajā avīzē, 6.-7. lpp.

PASĀKUMI

Sekojet līdzi jaunumiem: www.prof.celotajs.lv, <http://macies.celotajs.lv>, kā arī:

Zīmi "Latviskais mantojums" pasniedz 14 lauku tūrisma uzņēmējiem

2015. gada 27. novembrī Kultūras ministrijā tika pasniegta kultūras zīme „Latviskais mantojums” 14 lauku tūrisma uzņēmējiem kā pateicība par līdz šim paveikto kultūras mantojuma daudzināšanā. Zīmi pasniedza Kultūras ministro Dace Melbārde, Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis Andris Jaunsleinis, LLTA „Lauku ceļotājs” prezidente Asnāte Ziemele, klātesot kultūras mantojuma komisijas ekspertiem. Dzejniece Māra Zālīte sveica visus uzņēmējus ar iedvesmas vārdi.

Uz zīmes saņemšanu bija ieradušies gan uzņēmēji ar savām ģimenēm un draugiem, gan pašvaldību pārstāvji, kas velējās sveikt savējos šajā svinīgajā brīdī.

Šī zīme ir viens no tūrisma mārketinga instrumentiem, kas ne tikai godina lauku tūrisma uzņēmējus par paveikto latviskā kultūras mantojuma saglabāšanā, bet arī palīdz gan vietējiem, gan ārvalstu tūristiem atpazīt vietas, kur saimnieki apmeklētājiem ir gatavi rādīt un stāstīt, cienāt ar latviskiem ēdieniem, mācīt amatus un prasmes, svinēt latviskos svētkus.

Ik gadus tiek izsludināta pieteikšanās uz zīmi un ik gadus nāk kopā eksperītu komisija, lai izvērtētu visus pretendentus. Pirms izvērtēšanas LC

Latvija ir pavisam 54 „Latviskais mantojums” lauku tūrisma saimniecības. Šajā kārtā zīmes tika piešķirtas sekojošiem uzņēmējiem:

- **SIA “Skrīveru pārtikas kombināts”** – Par latviskā zīmola saglabāšanu – konfekte „Gotiņa”.
- **IK „Dzīles”** – Par latviskiem ēdieniem – latgaliešu virtuve.
- **Z/s „Bulinī”** – Par latviskiem ēdieniem.
- **Z/s „Bērziņi”** – Par tradicionālo amata prasmi - maizes cepšana.
- **Initas Mednes sieri** – Par Jānu siera daudzināšanu.
- **Āraišu vējdzirnavas** – Par latviskās arhitektūras vērtību saglabāšanu aina vā. Par latvisko ēdienu - maizes daudzināšanu.
- **Tāšu pinēji - Vizma un Pēteris Zvirbuli** – Par latviskās amatu prasmes atjaunošanu un uzturēšanu – tāšu pīšana.
- **Pie Andra Pitragā** – Par Lībiešu krasta kultūrvides saglabāšanu un daudzināšanu – lībiešu zogī.
- **Mauriņi - S, Ragaciema seduma tīklu būdas** - Par zvejniecības amata prasmiu atjaunošanu un uzturēšanu.
- **Biooloģiskā saimniecība „Lielkrūzes”** - Par Piebalgas ainavas un kultūrvides uzturēšanu.
- **Sēļu sēta „Gulbji”** – Par tradicionālās Sēju sētas saglabāšanu. Par sēļu virtuves tradīciju uzturēšanu.
- **Namdara darbnīca** - Par latviskas amata prasmes daudzināšanu – kokamatniecība.
- **Zāļu tējas, „Kurmīši”** – Par latvisko tradīciju uzturēšanu – zāļu tēju vākšana un daudzināšana.
- **Lauku sēta „Indāni”** – Par latviešu tradicionālā dzīvesveida kopšanu.

kopā ar ekspertiem dodas apsekojuma braucienos, kur tiek klātienē apmeklēti zīmes pretendenti un pēcāk nāk kopā uz lemšanu par zīmes piešķiršanu. Lauku ceļotājs ir pateicīgs visiem ekspertiem, kas dod savu ieguldījumu šīs zīmes turpināšanā, jo ikviens no tiem ir brīvprātīgi piaeicināti, ar pieredzi dažādās kultūras mantojuma jomā. Paldies: Jurim Dambim, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas vadītājam, Jolantai Treilei, LR Kultūras ministrijas, Kultūrpoliitikas ieviešanas departamenta direktorei, Signei Pujātei, Latvijas nacionālā kultūras centra direktorei, Dacei Ziemelei, Latvijas nacionālā kultūras centra direktoriem vietnieci, Janīnai Kursītei - Pakulei, Saeimas deputātei, Latvijas Universitātes profesorei, Mārai Zālītei, dzejnieci un dramaturģei, Mārai Mellēnai, Etnopsihologe, pedagoģei, levai Švarcai, UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas pārstāvēi, Mārtiņam Kuplajam, Latvijas etnogrāfiskā brīvdabas muzeja, direktorei vietniekiem - galvenajam krājuma glabātājam, Valdim Muktupāvelam, LU Humanitāro zinātņu katedras, Latvistikas un Baltistikas nodaļas, folkloristikas un etnoloģijas katedras vadītājam, Andrim Kapustam, Latvijas folkloras biedrības valdes priekšsēdētājam, Gatim Mūrniekam, zīmolvedim, XXV Dziesmu un XV Deju svētku radošajam direktoram, Sniedzei Sproģei, Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvēi, Tūrisma attīstības valsts aģentūrai, Anita Selickai, Latvijas Lauku foruma izpilddirektorei un Asnātei Ziemelei, LLTA „Lauku ceļotājs” prezidentei.

Pasākuma laikā LLTA „Lauku ceļotājs” prezidente Asnātei Ziemelei tika pasniegts atzīnības raksts par aktīvu latviskā man-

tojuma daudzināšanu un iedzīvināšanu Latvijas lauku tūrismā un sabiedrībā. Paldies kultūras ministrei Dacei Melbārdei un Latvijas Republikas kultūras ministrijai par izrādīto atzinību.

Pasākuma fotogalerija pieejama šeit: http://galerija.celotajs.lv/en_US/f/Events/2015/151127_latviskaismantojums_pasniegshana

Pat latviskā mantojuma zīmi

Zīme izveidota 2013. gadā pēc „Lauku ceļotāja” iniciatīvas, lai godinātu un rādītu latviskās kultūras un sadzīves mantojumu, kas dzīvo mūsdienās. Pēc šīs zīmes var pazīt vietas, kur saimnieki apmeklētājiem ir gatavi rādīt un stāstīt, cienāt ar latviskiem ēdieniem, mācīt amatus un prasmes, svinēt latviskos svētkus.

Uz zīmi var pieteikties saimnieki – naktsmītnes, lauku saimniecības, amatnieki, lauku krodzini, latvisko tradīciju pasākumu rīkotāji un vadītāji, muzeji, kolekcijas, prasmju un arodu zinātāji. Uz šo dienu jau 54 saimniecības Latvijā saņēmušas šo kultūras mantojuma ekspertu atzinību. Visi zīmes saņēmēji atrodami arī tūrisma izdevumā „Latviskā mantojuma karte”, kas pieejama elektroniski un papīra formātā LC birojā.

Tās saimniecības, kuras saņēmušas zīmi, drīkst izmantot to savos mārketinga materiālos, likt zīmi un sertifikātu pie ēkas sienas vai iekštelpās, kur tiek uzņemti apmeklētāji, zīmes logo var izvietot brošūrās uz produkcijas iepakojuma, interneta vidē.

Skrīveru pārtikas kombināta jaunais konfekšu - Gotiņu iepakojums.

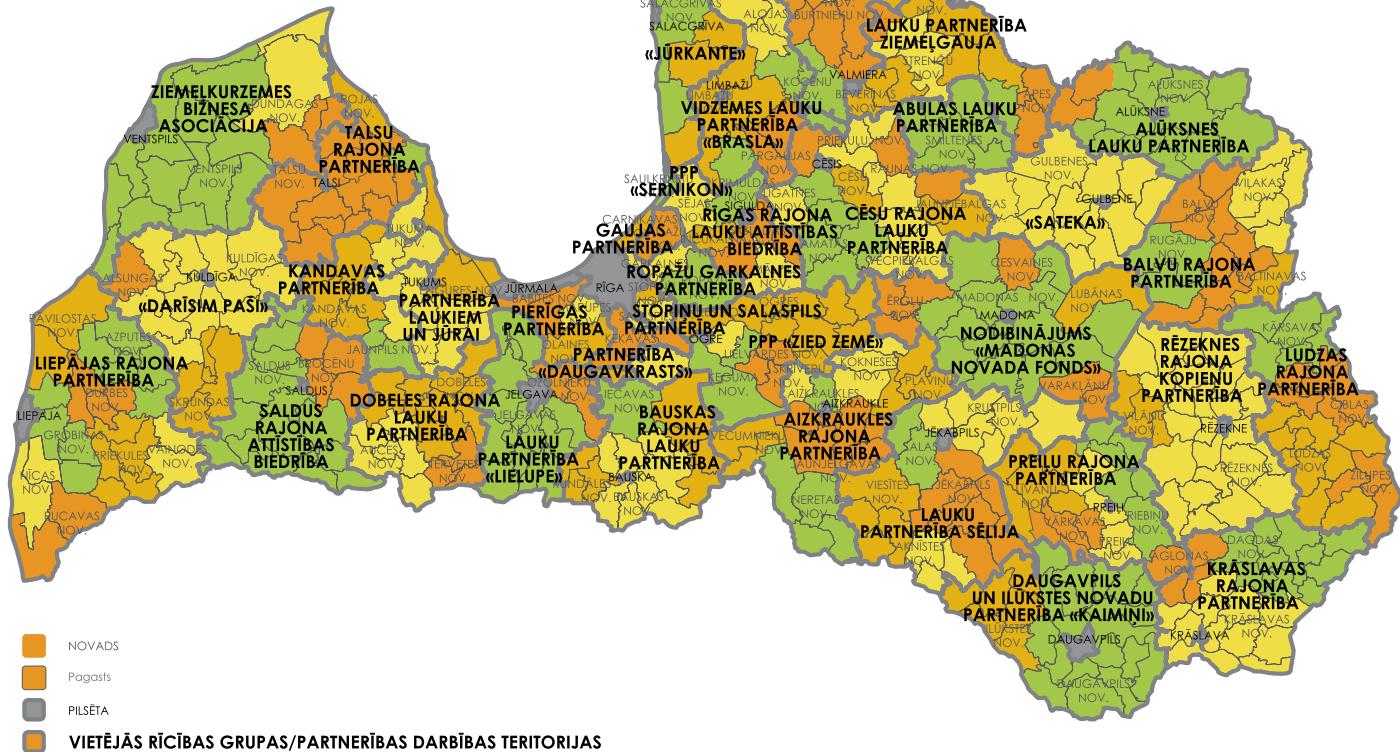
Vairāk par zīmi:<http://www.celotajs.lv/lv/c/wrth/heritage>

SADBĪBA

Sekojet līdzi jaunumiem: www.prof.celotajs.lv, <http://macies.celotajs.lv>, kā arī:

**Vietējo rīcības grupu (VRG) - publisko un privāto partneru apvienību, kas darbojas noteiktā teritorijā,
KONTAKTINFORMĀCIJA**

VRG nosaukums	Faktiskā adrese	Kontaktpersona	Tālrunis	E-pasta adrese
Ziemeļkurzemes biznesa asociācija	Pils iela 4, Dundaga, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270	Gunta Abaja	29172814	zba@dundaga.lv
Liepājas rajona partnerība	Krasta iela 12, Grobiņa, Grobiņas novads, LV-3430	Inita Ate	26595623, 63491806	inita.a@inbox.lv
Darīsim paši!	Pilsētas laukums 3, Kuldīga, Kuldīgas novads, LV-3301	Dace Strazdiņa	29991192	dace.strazdina@gmail.com
Talsu rajona partnerība	Kr. Valdemāra 21a, Talsi, Talsu novads, LV-3251	Lolita Pļaviņa	22328884	talsu.partneriba@inbox.lv
Saldus rajona attīstības biedrība	Striķu iela 2, (2.stāvs), Saldus, Saldus novads, LV-3800	Sandra Fridrihsone	29494781	sandra.fridrihsone@saldus.lv
Kandavas Partnerība	Talsu iela 11-5, Kandava, Kandavas novads, LV-3121	Inta Haferberga	28390394	intaha@inbox.lv
Partnerība „Laukiem un Jūrai”	"Pagastmāja", Smārdes pagasts, Engures novads, LV-3129	Ilze Turka	29528441	ilze.turka@plj.lv
Dobeles rajona lauku partnerība	Uzvaras iela 2b, Dobele, Dobeles novads, LV-3701	Dace Vilmane	29187113	dace.vilmane@inbox.lv
Jelgavas lauku partnerība "Lielupe"	Pasta iela 37, Jelgava, LV-3001	Līga Švānberga	26399946	lielupe@partneribalielupe.lv
Bauskas rajona lauku partnerība	Uzvaras iela 1, Bauska, Bauskas novads, LV-3901	Ieva Lauva	20095189	lauva.ieva@inbox.lv
Pierīgas partnerība	Mazcenī aleja 37/1, Jaunmārupe, Mārupes novads, LV-2166	Nadīna Millere	26440279	info@pierigaspartneriba.lv
Partnerība "Daugavkrasts"	Gaismas iela 19, k.9, Ķekava, Ķekavas novads, LV-2123	Māris Ozoliņš	28633324	maris.ozolins@kekava.lv
Stopiņu un Salaspils partnerība	Institūta iela 1a, Ulbroka, Stopiņu novads, LV-2131	Agnese Bērziņa	29361190	agnese.berzina@salaspils.lv

SADBĀBĪBA

Sekojet līdzi jaunumiem: www.prof.celotajs.lv, <http://macies.celotajs.lv>, kā arī:

VRG nosaukums	Faktiskā adrese	Kontaktpersona	Tālrunis	E-pasta adrese
Ropažu Garkalnes partnerība	Stadiona iela 3, Ropaži, Ropažu novads, LV-2135	Eva-Haberkorne-Vimba	29210007	eva.haberkorne@gmail.com
Gaujas Partnerība	Gaujas iela 33A, 240.kab., Ādaži, Ādažu novads, LV-2164	Ineta Martuzāne	29254554	gaujaspartneriba@inbox.lv
Rīgas rajona Lauku attīstības biedrība	Birzes iela 4, Allažu pagasts, Siguldas novads, LV-2154	Inese Pikaļova	26423616	rrlab@inbox.lv
PPP biedrība "Sernikon"	Atpūtas iela 1 (2.stāvs), Carnikava, Carnikavas novads, LV-2163	Zane Seržante	26121424	sernikon@carnikava.lv
Jūrkante	Smilšu iela 9, Salacgrīva, Salacgrīvas novads, LV-4033	Dzintra Eizenberga	29427095	dzintra.eizenberga@salacgrīva.lv
Vidzemes lauku partnerība "Brasla"	Braslas iela 2, Straupe, Pārgaujas novads, LV-4152	Līga Kārkliņa	26137342	liga@brasla.lv
No Salacas līdz Rūjai	Mūrmuižas iela 9, Valmiera, LV-4201	Daiga Siliņa	29188612	daiga.silina@llkc.lv
Lauku partnerība Ziemeļgauja	Valkas iela 16, Strenči, Strenču novads, LV-4730	Rūta Zepa	29163859	ziemelgauja@gmail.com
Abulas lauku partnerība	Cēsu iela 9, Blome, Blomes pagasts, Smiltenes novads, LV-4707	Svetlana Rozīte	28368431	abulas_lp@inbox.lv
Alūksnes lauku partnerība	Dārza iela 8a, Alūksne, Alūksnes novads, LV-4301	Santa Harjo-Ozoliņa	26330477	partneriba@aluksne.lv
Sateka	Ābeļu iela 17, Gulbene, Gulbenes novads, LV-4401	Daiga Gargurne	26330257, 29177019	daiga@sateka.lv
Cēsu rajona lauku partnerība	Jāņa Poruka iela 8, Cēsis, Cēsu novads, LV-4101	Dace Melgalve	29467509	dace.melgalve@inbox.lv
Madonas novada fonds	Saieta laukums 1, Madona, Madonas novads, LV-4801	Jogita Baune	27527343	jogitabaune@inbox.lv
PPP biedrība "Ziedzeme"	Raiņa iela 11a, Lielvārde, Lielvārdes novads, LV-5070	Linda Cīrule	25623775	linda@ziedzeme.lv
Aizkraukles rajona partnerība	Lāčplēša iela 1-52, Aizkraukle, Aizkraukles novads, LV-5101	Alda Paura	29487108	alda.paura@aizkrauklespartnerība.lv
Lauku partnerība Sēlija	Skolas iela 16A, Aknīste, Aknīstes novads, LV-5208	Ieva Jātniece	29548967	ieva.jatniece@gmail.com
Preiļu rajona partnerība	Kooperatīva iela 6, Preiļi, Preiļu novads, LV-5301	Valija Vaivode	22026684	preilupartneriba@inbox.lv
Rēzeknes rajona kopienu partnerība	Atbrīvošanas aleja 95A, Rēzekne, LV-4601	Ineta Elksne	26363497	ineta.dzerkale@rezeknespartnerība.lv
Balvu rajona partnerība	Brīvības iela 48, Balvi, Balvu novads, LV-4501	Irēna Začeva	26327162	irena.zaceva@balvi.lv
Ludzas rajona partnerība	Raiņa iela 16-418, Ludza, Ludzas novads, LV-5701	Sandra Palma	29413335	ludzaspartneriba@inbox.lv
Krāslavas rajona partnerība	Skolas iela 7, Krāslava, Krāslavas novads, LV-5602	Aina Dzalbe	26195753	aina.dzalbe@inbox.lv
Daugavpils un Ilūkstes novadu partnerība "Kaimiņi"	Sēlijas iela 25-305, Daugavpils, LV-5401	Inga Krekele	65425089	inga.krekele@gmail.com

Latvijas Lauku forums (LLF) ir nacionāla mēroga nevalstiskā organizācija, kas dibināta 2004. gadā. Biedrības misija ir veicināt Latvijas lauku līdzsvarotu attīstību, lai Latvijas lauki kļūtu par vietu, kur dzīvo apmierināti cilvēki, kuri savā dzīves vietā spēj realizēt ekonomiskās un sociālās vajadzības. LLF darbojas vairāk kā 70 biedru organizācijas.

Tālr.: 371 28855427

E-pasts: laukuforums@gmail.com

Adrese: Republikas laukums 2,
Rīga, LV-1010, Latvija

facebook.com/laukuforums

twitter.com/laukuforums

draugiem.lv/llf

www.laukuforums.lv www.llf.partneribas.lv

PASĀKUMI

Sekojet līdzi jaunumiem: www.prof.celotajs.lv, <http://macies.celotajs.lv>, kā arī:

Lauku diena ceļotājiem – durvis atver lielsaimnieki!

2015. gada 17. oktobrī Latvijā notika akcija – Lauku diena ceļotājiem, ko organizēja Zemnieku saeima un atbalstīja Lauku ceļotājs. Tās mērķis bija popularizēt laukus un lauksaimniecības uzņēmējdarbību kā profesiju un dzīvesveidu, kas dod gandarījumu gan pašiem saimniekiem, gan lauj mums visiem bautīt savu – Latvijā rāzotu, garšīgu un veselīgu pārtiku.

Lauku diena ceļotājiem deva iespēju tikai šajā vienīgajā dienā ieklūt vietās, kas ikdienā nav atvērtas apmeklētājiem. 57 lauksaimniecības uzņēmumi - rāzojošas saimniecības – piedāvāja ienākt savās rāzotnēs, kūtīs, staljos, noliktvās, apskatīt jaudīgus kombainus un traktorus, un dzirdēt saimnieku stāstus.

Apmeklētāji guva ieskatu:

- Ko nozīmē būt mūsdienīgam uzņēmējam un saimniekam laukos?
- Kādas ir lauku dzīvesveida un lauksaimniecības kā profesijas pozitīvās puses?
- Kāds ir pārtikas ceļš līdz mūsu galdiem?
- Kurās saimniecībās un kā top lauku gardumi, ko pērkam lielveikalos, zemnieku tirdziņos un tiešās pirkšanas pulciņos?

Kādēļ bija vajadzīga šāda diena? Pirmkārt, laujot bautīt un izgaršot Latvijā audzēto labumu svaigumu un daudzveidību, un iepazīstot saimniecības, kurās tas viss top. Lauku diena pārsteidza ar saimniecību vērienu, kas liek apbrīnot saimnieku enerģiju, uzņēmību, ar tehnoloģijām un jaudīgo tehniku, kas ir mūsdienīgas saimniecības ikdienu. Šī lauku ceļotāju diena ir laba ilustrācija un pierādījums latvieša uzņēmējā gēnam, kas joprojām tur godā Latvijas lauksaimniecības tradīciju, paceļot to mūsdienīgā kvalitatē. Šī diena tuvināja saimnieku – audzētāju, rāzotāju un pilsētnieku – patērētāju, kam tas viss ir vajadzīgs!

Viss iepriekšējais būtu tikai tukši vārdi, ja ne sirsniņgās un pateicīgās apmeklētāju atsauksmes, ar kurām viņi neskopojās saimniekiem, dalījās sociālajos tīklīs un sūtīja akcijas rīkotājiem. **Jautājot, kas apmeklētājus visvairāk uzrunāja saimniecībā, atbildes bija sekojošas:**

- Praktiska iespēja redzēt, kā norit darba process;
- Iespēja apskatīt mūsdienīgu lauksaimniecības uzņēmumu;
- Parādīt bērniem, kā norit darbi laukos;
- Informācija par dārzu ierīkošanu, šķirnēm, realizāciju;
- Iespēja līdzdarboties;
- Degustācijas;
- Iespēja komunicēt ar dzīvniekiem;
- Informācija par veselīgu dzīvesveida iespējām;
- Iespēja iegādāties produkciju.

Secinām, ka uz šim atbildēm balstīts un, īpaši apmeklētājiem veidots, piedāvājums var palīdzēt iepazīstināt ar saimniecību un tās produkciju, radīt pozitīvu tēlu.

Akcijai noslēdzoties, esam apkopojuši atsauksmes no visām saimniecībām un jautājuši pēc apmeklēju skaita un profila un ietekumiem citām akcijām.

Kopumā akcijas dienā saimniecības apmeklējā ~2227 apmeklētāji. Vidēji uz vienu saimniecību bija ~40 apmeklētāji.

No visiem apmeklētājiem ap 80% bija gīmenes – lauku produkcijas patērētāji, kam rūp gan veselīga pārtika, gan iespēja pabūt lauku vidē. Te īpaši jāpiedomā par piedāvājumu bērniem. Aptuveni 46% bija draugu kompānijas, kam rūp gan garšīgā produkcija, gan izklaides bagāta diena. Jauna mērķauditorija ir skolu jaunatne, bet – kāpēc gan ne? Tieši talantīgiem jauniešiem apmeklējums mūsdienīgā lauku saimniecībā var kļūt par impulsu apgūt kādu lauksaimniecības speciatlīti.

Šī akcija ir jaunums lielajām saimniecībām, un varētu šķist – apmeklētāji ir vien traucēkļi ražošanas procesā. Taču, plānojot apmeklētāju uzņemšanu un radot īpašu piedāvājumu, ir iespējams veidot pozitīvu un atraktīvu tēlu sabiedrībā, lai veiksmīgi virzītu tirgū saimniecības produkciju.

Ieskamat – daži saimnieku secinājumi un atsauksmes pēc Lauku dienas ceļotājiem:

z/s „Mežacīruļi”. Saimniecība izveidota 1992. gadā. Atrodas Jelgavas novada Zaļenieku pagastā. Uzsākot darbību, saimniecības lielums bija 7.2 ha; saimniecībā bija 3 govis, 20 aitas un 6 sivēnmātes. Šobrid saimniecībā ir 700 ha zemes, 300 slaucamās govis, siltumnīcu komplekss, kurā tiek audzēti salāti un gaļšaugi. Saimniecība kopā uzņēma 80 apmeklētājus.

Juris Cīrulis z/s „Mežacīruļi” saimnieks: "Z/s „Mežacīruļi” noteikti turpinās uzņemt lauku tūristus. „Lauku dienā ceļotājiem 2015” mūsu saimniecībā viesojās brangs apmeklētāju skaits. Uzņemtie interesenti ir kļuvuši

par saimniecības draugiem, jo lielākā daļa mūsu viesu grāmatā ir atstājuši ne tikai vērtīgus un iepriecinošus vārdus, bet arī savu kontaktinformāciju. Esam norunājuši, ka par turpmākiem pasākumiem visus informēsim. Ľoti patīkami bija tūristu pulkos redzēt daudz bērnu, kuriem bija iespēja redzēt kārtīgu lauku saimniecību un iepazīt Latvijas laukus. Lai pavadītu veselīgas brīvdienas, pie mums brauca gīmenes gan no tuvākām, gan tālākām Latvijas pilsētām. Z/s „Mežacīruļi” šādus pasākumus vairāk uztver kā misiju, ne pelnišanas veidu. Saistībā ar lielu apmeklētāju skaitu, nākamajām Lauku dienām mēs gatavosimies nopietnāk, apsveram pat ideju par speciāla gida nolīgšanu.

Arī saimniekiem šādi pasākumi ir visnotaļ vērtīgi, jo tiek izglītota Latvijas sabiedrība – mūsu produkcijas patērētāji. Nešaubos, ka liela daļa mūsu apmeklētāju turpmāk veiklos iegādāsies vietējo produkciju, un par savu izvēli stātīs tuvākajiem cilvēkiem, kā rezultātā saimniecība būs tikai ieguvējs. Tāpat šādās uzņemšanas ir ļoti vērtīgas mājražotājiem, jo tiek veicināts to produkcijas tiešs noiets. Tieka izveidots klientu tīkls, kuri labprāt konkrētās saimniecības saražoto izvēlēsies atkārtoti.

Lai gan agrotūrisms Latvija ir tikai attīstības stadijā, tas ir jāturmīna. 90% no mūsu apmeklētājiem bija ļoti pārsteigtīgi par lauku saimniecību moderno struktūru un apjomiem. Tas, protams, rāisa lepnumu, taču tajā pašā laikā liecina par sabiedrības neziņu par laukos notiekošo. Agrotūrisms ir visnotaļ laba lauksaimniecības nozares reklāma. Veikalos pircējus vēl pagaidām nesagaida informatīvi stendi, kuri stāstītu par vietējās produkcijas nozīmību un lauksaimnieka ieguldīto darbu. Agrotūrisms ir lielisks veids, kā aizpildīt trūkstošo posmu. Cilvēki vairākas reizes gadā ir aicināti doties ārpus pilsētām, izjust dabas un saimniecību dažādību – dabas pamāšanās pavasarī; vasaras pilnbrieds Līgo svētkos un gatavošanās nākami sezonai rudens laikā.

Lauku diena ceļotājiem ir labs veids, kā pavadīt izglītojošas, veselīgas un interesantas brīvdienas."

PASĀKUMI

Sekojet līdzi jaunumiem: www.prof.celotajs.lv, <http://macies.celotajs.lv>, kā arī:

Lauku diena ceļotājiem - durvis ver lielsaimnieki!

Sadarbībā ar:

“Mežvidi” (SIA „Latgales dārzeņu logistika”) savu darbu uzsāka jau 2007. gadā, un šobrīd piedāvā garšīgus un veselīgus sarkanos kekari tomātus. “Mežvidu” saimnieki arī turpmāk plāno tomātus audzēt un piegādāt pircējiem tieši ziemas mēnešos, kad veselīgi un vitamīniem bagāti dārzeņi ir vajadzīgi visvairāk. Siltumnīcās uzņēmums izmanto mūsdienīgas tehnoloģijas, kuru dēļ baudāms iespāidīgs skats – no siltumnīcām staro violeta un spilgti sarkana gaisma. Tomātus apputeknē ar dabisku metodi – izmantojot kamenes. Uzņēmuma darbības stils ir atvērts aktīvai dārzeņu nozares pārstāvju sadarbības veicināšanai un sabiedrības iepazīstināšanai ar tomātu audzēšanas procesu. Saimniecība kopā uzņēma 45 apmeklētājus.

Edgars Romanovskis z/s “Mežvidi” saimnieks: z/s “Mežvidi”, atrodoties meža vidū un neesot tuvu nedz lauku centriem, nedz pilsētām, ir attīstījusi pirmajam acs uzmetienam netipisku saimniecību. Pašreiz galvenokārt ražojam mūsu saimniecības firmas zīmi – Mežvidu tomātus, kā arī ar mūsu jaunāko lolojumu – bioloģiskās dzērvenes, kurus veikalū plauktos ir nonākušas tikai pēdējās nedēļās.

Savu produkciju pārdodam bez starpniekiem, tāpēc ir svarīgi, lai tā būtu pēc iespējas plašāk zināma un novērtēta. Viena no Lauka tūrisma iespējām, manuprāt, ir lauzt stereotipus par lauksaimniecību, konkrētāk siltumnīcu nozari, kā vienmuļu un atsevišķātu saimniekošanas nozari. Sabiedrībā vēl joprojām valda mīts, ka siltumnīcās ražoti dārzeņi, salīdzinot ar uz klaja

lauka audzētiem, ir ar zemāko uzturvērtību. Lai praksē cilvēkus pārliecīnātu par pretejo, mēs izrādām katru ražošanas procesa niansi, skaidrojam, kā ikdienā ir iespējams būt daļai no lauksaimniecības cikla. Mēs viesus izglītojam par lauksaimniecisko darbību – kas ir un kāpēc tiek ievēroti veselības standarti; kā notiek audzēšanas process, kādēļ ieteicams izvēlēties Latvijā ražotu produkciju. Sniedzam ieskatu arī bioloģiskajā lauksaimniecībā un skaidrojam, ko nozīmē bioloģiski sertificētas pārtikas ražošana, vadoties pēc Eiropas standartiem.

Domāju, ka šobrīd pastiprināti ir jāvelta līdzekļi sabiedrības izglītošanā par lauksaimniecības produkcijas ražošanas procesiem, kā arī par saimnieku ieguldīto darbu un līdzekļiem. Veicot ikdienas pirkumus, lielai daļai patērētāju vēl joprojām nav izpratne, kāpēc, piemēram, dabīga un pilnvērtīga sula maksā dārgāk nekā augļu pulvera un īūdens sajukums. Pie šādas situācijas var novest neziņa par pilnu produktu tapšanas ciklu. Ir jāuzsver, ka ārvalstu produkcijas vienādās izmaksas ar dārgāku Latvijas preci veido to importēšanas izmaksās. Lauksaimniekiem ir jārunā par atšķirību starp mūsu produkciju un importu. Tāpat ir jāatspēko mīts par lauksaimniecībai pieejamo lēto darbaspēku. Lauksaimniecībā šobrīd ir profesionāla darbaspēka izstrādājums, tāpēc saimnieki godprātīgi maksā nodokļus un sociālās garantijas, kā arī sniedz labu atalgojumu.

Par aizvadīto Lauku dienu varu sniegt vien pozitīvu vērtējumu. Esam ļoti priečīgi par plašo viesu skaitu, labajām atsauksmēm, kā arī pasākuma sagādāto publicitāti. Mēs nekautrējāmies un priecejamies par jebkuru iespēju pavēdot TV ziņās vai kāda preses izdevumā. Šāds nereti ir vienīgais veids, kā aizlikt labus vārdus gan par sevi, gan Latvijas lauksaimniecības nozari. Protams, tas nav tūlītējs iegu-

vums, bet pamazām veidota atpazīstamība.”

Z/s “Vilciņi-1”. „Vilciņi-1” ir viens no Zemgales lielākajiem un modernākajiem lauksaimniecības ražošanas uzņēmumiem, kas darbojas ar videi draudzīgām metodēm. Šobrīd tiek apstrādāti (specializācija – graudkopība) ~ 2200 ha zemes.

Saimniecībā strādā ar precīzas lauksaimniecības metodēm, kas palīdz ekonomēt līdekļus, kā arī saglabāt vidi un cilvēka veselību. Saimniecība aktīvi iesaistās ES finansējuma apgušanā. Izveidots moderns lauksaimniecības tehnikas parks, uzstādīta lokā meteoroloģiskā stacija. Saimniecība kopā uzņēma 35 apmeklētājus.

Arnis Burmistris z/s “Vilciņi-1” saimnieks: “Agrotūrisms Latvijā ir salīdzinoši jauna pieredze gan ceļotājiem, gan pašiem saimniekiem. No apmeklētāju puses bija manāms liels izbrīns par jauno tehnoloģiju klāstu, kuru darbā izmanto lauksaimnieki. Ekskursiju laikā jauniešiem piedāvājām iespēju iekāpt traktoros, pieredzējušiem – arī kādu apli izbraukt. Bez apskates nepalika arī saimniecības kalšu komplekss. Ceļotājiem bijām sarūpējuši siltas zupas katlu, kā arī tēju un maizītes, kuras varēja baudīt, iepazīstoties ar prezentāciju par saimniecības darbību. Interesi izraisīja gan konkurs par lauksaimniecību, gan iespēja pakustēties un izvēdot lielo traktoru puzli. Šie ir tikai daži piemēri, kā saimniecības var sevi prezentēt. Nešaubos, ka ik-katrām savā saimniecībā atrastos kāds aspekts, ar ko pilsētniekiem paliešties. Lauku diena sniedz arī lielisku iespēju demonstrēt

saledētību lauksaimnieku vidū. Kā piemēru minu mūsu sadarbību ar kaiminu z/s “Ābelītes”. Kolēģus uzrunājām, jo zinājām, ka ābolu sulas degustācijas graudu saimniecības apskati var padarīt tikai interesantāku.

Arī pirms Zemnieku saimes rīkotās Lauku dienas savas durvis esam labprāt vēruši interesentiem. Visbiežākie mūsu viesi ir lauksaimniecības nozares studenti, kuri uz z/s “Vilciņi-1” dodas, lai praktiski iepazītu teorijā dzirdēto par saimniecību darbību.

Uzskatu, ka šobrīd ir ļoti svarīgi sabiedrībai parādīt, kā tiek apsaimniekoti Latvijas lauki, kā tiek saimniekots ar jaunajām tehnoloģijām. Šādi mēs varbūt varam ieinteresēt vienu otru nevis dzīvot pilsētā, bet doties uz laukiem un veidot savu saimniecību. Agrotūrisms ir lieliska iespēja atgādināt, ka lauksaimnieku rīcībā ir ne tikai dašķas un lāpstašas, bet arī pasaulē atzītākās un modernākās lauksaimniecības tehnoloģijas. Turklat agrotūrisms un interesantu piesaiste nenoliedzami kalpo par sava veida reklāmu saimniecībām un nozares kopumā. Pilsētniekiem tiek sniegts plašāks skatījums un sapratne attiecībā uz laukos notiekošo. Lauksaimniekiem aizvien biežāk veidojot un piedaloties šādās aktivitātēs, pamazām tiek veicināts vietējās produkcijas noiets. Protams, būtu lieliski, ja šādās akcijās piedalītos arī ievērojams skaits dārzkopju un mājažotāju, jo tā ir laba iespēja pieaugt to popularitātē. Nemot vērā pozitīvo pieredzi, pārliecinoši sakū, ka z/s “Vilciņi-1” turpinās savu dalību arī citās agrotūrisma Lauku dienās.”

Viena no visu saimnieku atzīņām – veiksmīga ir organizatoriskā puse, kad potenciālajiem apmeklētājiem ir pieejama akcijas saimniecību karte, kā arī ieteikts iepriekš zvanīt un pieteikt apmeklējuma laiku. Tas palīdz organizēt apmeklētāju plūsmu un atvieglo darbu saimniekiem.

PROJEKTI

Sekojet līdzi jaunumiem: www.prof.celotajs.lv, <http://maies.celotajs.lv>, kā arī:

Seniori dadas uz laukiem ar "Sudraba ceļasomu"

Esam uzsākuši darbu pie senioriem orientēta produkta veidošanas un ieviešanas tirgū. Esam ieguvuši daudzas vērtīgas atziņas.

Kopā ar projekta partneriem, kuru starpā ir senioru organizācijas, esam izstrādājuši senioru produkta veidošanas vadlīnijas. Tie ir kritēriji, kas palīdz pakalpojuma sniedzējam, kuri vēlas strādāt ar senioru tirgu, novērtēt savu piedāvājumu un saprast, kas uzlabojams, maināms, attīstāms. Dažkārt tie ir pieejamības jautājumi, piemēram - lēzenas trepes, rokturi vannas istabā, apgaismojums, bet dažkārt tās ir klientu apkalpošanas nianes, piemēram - lēnāka, skaidrāka, skaljāka valoda, lielāki burti viesim domātā informācijas materiālā, utt.

Esam izveidojuši „Silver Suitcase“ (Sudraba ceļasoma) atlaižu karti, kas nodrošina atlaides nakšošanai vai citiem pakalpojumiem noteiktās tūrisma mītnēs un apskates vietās, kuras specializējas senioru apkalpošanā kā arī īpašos senioru tūrisma maršrutos. Paralēli kartēm esam sadruķājuši piedāvājumu un karšu darbību skaidrojošas brošūras „Seniori dadas uz laukiem“. Kā darbojas karte lasiet te <http://www.celotajs.lv/lv/c/accomm/seniors/silversuitcase>

Pirmās atlaižu kartes un brošūras izplatījām sadarbībā ar „Latvijas pensionāru federāciju“ šīs organizācijas biedriem, kā arī tūrisma izstādē „Balttour 2016“. Līdz šim esam izplatījuši jau ap 3000 atlaižu kartēm.

„Silver Suitcase“ logo ir tas, pēc kā klienti mūsu mājas lapā var atrast

produktu, kas darbojas senioru atlaižu kartes ietvaros.

Kā vērtīgs projekta ieguvums vērtējams, ka tagad mājas lapā <http://www.celotajs.lv/seniors> pie programmas dalībnieku profiliem var atrast "Silver Suitcase" logo ar pieejamības novērtējumu, kas klientiem ļoti palīdz izvēlēties sev piemērotu naktsmītni vai apskates vietu.

Projekta gaitā tika veikti tirgus pētījumi, lai saprastu tirgus pieprasījumu un piedāvājumu. Projekta bija paredzēts arī ārzemju senioru testa brauciens uz Latviju, kas tomēr nerealizējās. Brauciena sagatavošanai un reklamēšanai nebija pietiekami laiks, kā arī testam atvēlētais laika periods sakrita ar to laiku, kad ārzemju pensionāri labprātāk izvēlas ceļot uz siltākām un saulainākām zemēm. Nespejām konkurēt. Tomēr informācija par mūsu produktiem ļoti precīzi nonāca sākotnēji uzstādītās mērķgrupas rokās. Niderlandes senioru organizācija "Ouderfond" sasniedza ap 2000 biedru gan brošūru, gan e-pastu un sociālo tīklu formātā. Savukārt, norvēģu partneri "Haanen" izplatīja informāciju caur 19 norvēģu senioru organizācijām, reklāmām mērķētos mēdijos, kā arī to prezentējot 450 saviem biedriem.

Visi seniori kam ir "Silver Suitcase" atlaižu kartes – gan ārzemju seniori, gan mūsu Latvijas seniori varēs izmantot šos produktu gan Latvijā, gan ārzemē. Šobrīd tiek strādāts pie tā, lai līdzīgas platformas Eiropā (Euronrail, sociālie projekti, tūroperatori u.c.) apvienotos zem viena nosaukuma, kritērijiem un vienas atlaižu kartes, kas būtu daudz saprotamāk un vienkāršāk izmantojams gala patēriņajam.

Nobeigumā par gūtajām atziņām – produkti jāsegmentē dažāda vecuma senioru grupām, kas ir atšķirīgas, (pie kam - jaunākie seniori nevēlas tikt dēvēti par senioriem, jo jūtas vēl gana jauni un stipri). Seniori labprāt ceļo grupās vai nelielā draugu pulkā, tāpēc jādomā kā senioru atlaižu karte darbotos šādās situācijās. Šobrīd "Lauku ceļotāja" datu bāzē ir vairāk kā 50 senioriem draudzīgas naktsmītnes un objekti, bet pieteikšanās programma vēl ir atvērta – uzņēmējiem, kas grib pievienoties šai programmai, jāraksta e-pasts uz lauku@celotajs.lv. Te variet atrast pieteikšanās anketu un kritērijus http://www.celotajs.lv/cont/prof/news/2015/Anketa_seniori.docx – pēc kuru atbilstības izskatīšanas, jūs saņemsiet "Silver Suitcase" atzīmi - jūsu profilā "Lauku ceļotāja" mājas lapā tiks pielikts logo un apraksts piedāvājums un atlade, ko senioru kartes īpašnieks pie jums varēs saņemt.

"Sudraba ceļasoma" tiek prezentēta izstādē Balttour 2016

No 5. līdz 7. februārim Starptautiskajā izstāžu centrā Kipsalā notika 23. starptautiskā tūrisma izstāde-gadatirgus „Balttour 2016“, kur LLTA "Lauku ceļotājs" iepazīstināja seniorus ar jauno atlaižu karti "Sudraba ceļasoma" (Silver suitcase) un senioriem draudzīgām lauku tūrisma naktsmītnēm un saimniecībām. Izstādes laikā ikviens seniors varēja iegūt jauno atlaižu karti savā īpašumā, kā arī piedalīties aptaujā un loterijā. Aptauja tika veikta ar mērķi, lai apzinātu līdzsīnējo senioru pieredzi lauku tūrisma naktsmītnēs un citos objektos.

Kā liecina aptaujas rezultāti, liela daļa no senioriem plānojuši ceļojumus vienai dienai, lai samazinātu ceļošanas izdevumus. Ceram, ka jaunā atlaižu karte ar atlaidēm naktsmītnēs, mudinās seniorus plānot arī

garākus ceļojumus, pilnvērtīgāk izbaudot piedāvājumu laukos.

Kā rāda aptauja, seniori mēdz biežāk ceļot kopā ar partneri (37%), ar draugiem (35%) vai nelielās grupās (18%). Kopumā seniori pieredzi lauku tūrisma objektos novērtē pozitīvi, gan apraksts par objektu atbilda realitātei, gan skaidras ceļa norādes, gan laipni saimnieki, gan viegli pieejama informācija par vietējiem pakalpojumiem un aktivitātēm, gan drošības sajūta naktsmītnē un tās teritorijā, gan labi uzturēta apkārtnē, gan skaidras cenas. Zemāk novērtēti ir tādi aspekti kā, īpašas atlaides nesezonā, infomācija par medicīnisko palīdzību, kā arī palīdzība ar bagāzas nešanu.

Arī naktsmītnes aprikojums kopumā ir novērtēts pozitīvi, tomēr 15-25% respondenti atzinuši, ka izjuta zināmas neērtības dēļ kāpnēm, kāpnēm margām, tualetes un vannas istabas aprīkojuma dēļ, gultu augstuma vai matrača dēļ, kā arī sēdvietām, krēsliem.

Ēdināšanas pakalpojumi kopumā novērtēti pozitīvi un apt. 70% respondenti atzīst, ka ēdiens ir svaigs un gatavots no vietējiem produktiem, nedaudz mazāk respondenti piekrīt apgalvojumam, ka tikušas nemetas vērā klienta uztura vēlmēs.

Ar pilnīgiem aptaujas rezultātiem var iepazīties www.celotajs.lv/cont/prof/market/doc/Balttour%20senioru%20aptaujas%20rezultati.pdf

Projekts finansēts ar Eiropas Komisijas un Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu.

PROJEKTI

Sekojet līdzi jaunumiem: www.prof.celotajs.lv, <http://macies.celotajs.lv>, kā arī: [f](https://www.facebook.com/celotajs) [t](https://www.twitter.com/celotajs)

Projekts „Baltijas jūras kulinārais ceļš”

Projekta mērķis ir veicināt Baltijas jūras valstu virtuves atpazīstamību. Ikvienas zina, kas ir Vidusjūras valstu virtuve, taču Baltijas jūras valstīm šādas atpazīstamības trūkst, lai gan paši lepojamies gan ar mūsu produktu izcilajām garšām, gan ekoloģisko tīribu un veselīgumu.

„Lauku ceļotājs” ir viens no desmit projekta partneriem līdz ar organizācijām no Lietuvas, Polijas, Norvēģijas, Dānijas, Zviedrijas, Somijas, Krievijas, Vācijas. Projekta vadošais partneris ir Igaunijas lauku tūrisma organizācija. Šī iniciatīva ir pilotprojekts, kas izveidos kopīgu platformu turpmākai sadarbībai. **Projekta galvenie uzdevumi ir:**

- izveidot kopīgu Baltijas jūras valstu kulinārā ceļa logo,
- saskaņot atbilstības prasības tūrisma/ēdināšanas uzņēmumiem, kuri iesaistās kulinārajā ceļā un tā maršrutos,

- izveidot kopīgu mājas lapu, kurā atrodama informācija par kulināro ceļu, tajā iesaistītajiem maršrutiem un tūrisma uzņēmumiem valstīs ap Baltijas jūru.

„Lauku ceļotājs” projekta ietvaros plāno nostiprināt un uzlabot Latvijas kulinārā tūrisma piedāvājumu, iekļaujoties kopēja Baltijas jūras valstu kulinārā ceļa koncepcijā un paveicot sekojošo:

- pārskatīsim un izvērtēsim esošā kulinārā piedāvājuma daudzveidību, konkurēspēju un atbilstību kopējiem Baltijas jūras valstu kulinārā ceļa kritērijiem;
- definēsim nepieciešamos uzlabojumus kā sasniedzamus mērķus;
- organizēsim īsus apmācību pasākumus kulinārā tūrisma uzņēmējiem;
- veidosim jaunus kulinārā tūrisma produktus;
- piedalīsimies izstādēs;
- veidosim mārketinga materiālus gan Latvijas, gan Baltijas mērogā.

Projekts uzsākts 2015. gada 1. augustā un tiks noslēgts 2016. gada 31. jūlijā. Projektu atbalsta Ziemeļvalstu Padome.

Projekts „Ready for future: R4F”

„Lauku ceļotājs” iesaistīties kā partneris projektā, kurā tiek gatavots jauns mācību materiāls mazajiem uzņēmējiem laukos, kuri darbosies gan viesu uzņēmēšanas, gan ēdināšanas biznesā. Mērķis ir iekļaut mācību saturā daudzpusīgas kompetences un prasmes, kas nepieciešamas, lai varētu veiksmīgi vadīt neliela, mūsdienīga uzņēmuma darbību. Vienlaicīgi, šīs apmācību saturs būs atbilstošs starptautiskajam profesionālās apmācības un kvalifikāciju salīdzināšanas ietvaram. Tas nodrošina, ka apmācību programmas, to saturs un iegūtās kvalifikācijas dažādās Eiropas valstīs ir līdzīgas un tiek savstarpēji atzītas.

Lai veidotu mūsdienu reālajai situācijai atbilstošu apmācības saturu, tas tiks balstīts uzņēmējdarbības pieredzē, ietverot ne tikai tradicionālā izglītības ceļā, bet arī uzņēmēju biznesa dzīvē iegūtās zināšanas. Projekta paredzēts sasniegt sekojošus rezultātus:

- izveidot jaunu pieejumu apmācībai, sadarbojoties ar visām iesaistītajām pusēm,
- izmantot esošo kvalifikāciju salīdzināšanas instrumentu – European Skills Pass – lai noteiku neformālajā izglītībā un praktiskajā darbībā

Projekts finansēts ar
Eiropas Komisijas atbalstu

- apgūtās iemaņas un zināšanas, kas ir svarīgas mazajiem lauku tūrisma uzņēmējiem partneru valstīs,
- definēt tās neformālajā izglītībā un darba praksē iegūtās zināšanas un prasmes, kuras nepieciešams iekļaut apmācību saturā.
- izstrādāt apmācību saturu (tēmas: uzņēmējdarbība, starpkultūru saskarsme, jaunas prasmes uzņēmuma ilgtspējai, pamata kompetences) un veikt pasniedzēju apmācību,
- izveidot sadarbību, kuras ietvaros jaunieši var iziet īstermiņa praksi darbojošos lauku tūrisma uzņēmumos partneru valstīs, un izstrādāt vadlīnijas, kā šādu pieredzi pārņemt Eiropā ārpus projekta valstīm,
- veicināt e-apmācības iespējas un izmantošanu, izveidojot jaunu platformu – Atvērto Izglītības Resursu (Open Educational Resource-OER),

Uzsākot projektu, ir izveidota aptaujas anketa uzņēmējiem, ar kuras palīdzību visās partneru valstīs tiek precizētas ikdienas uzņēmējdarbībā aktuālās zināšanas un prasmes, kā arī vēlamie apmācību veidi. Balstoties uz aptaujas secinājumiem, tiks izstrādāts apmācības saturs. Projekts

Radīts jauns produkts – Labsajūtas tūrisms

ProWell projekta ietvaros esam radījuši mūsdienās arvien pieprasītāku produktu, ko pozicionējam ar nosaukumu "Labsajūtas tūrisms" (Wellbeing tourism – angļu valodā).

Tie ir produkti, kuri uzrunā no ikdienas steigas nogurušos, tos, kuri meklē īstumu, dabiskumu, mieru un kļusumu kā arī tos, kas vēlas apgūt zināšanas, kas saistītas ar veselīgu dzīves veidu vai pašizzinu. Kopā ar Ziemeļvalstu projekta partneriem no Dānijas, Somijas, Norvēģijas un Lietuvas izstrādātas produkta vadlīnijas un kritēriji pēc kuriem pretendenti var pieteikties dalībai programmā. Iznākusi brošūra angļu un latviešu valodās "Labsajūtas tūrisms Latvijā", kā arī mūsu mājas lapā izveidota atsevišķa sadaļa: <http://www.celotajs.lv/lv/c/accomm/wellness>

Labsajūtas produktam ir 4 grupas: **Spa piedāvājumi (ar apakšgrupām spa laukus un spa pilsētā), Latviskās pirts rituāli, Klusums un miers un Daba veselībai.**

Spa- SPA pakalpojumi un kompleksie piedāvājumi cilvēka fiziskās un garīgās labsajūtas uzlabošanai – piedāvātas masāžas, dažādas vannas

Projekts tiek īstenošs Eiropas Savienības Konkurētspējas un Inovācijas programmas ietvaros

ar ārstnieciskiem ūdeņiem, kermeņa ietšanas procedūras, aromātisku ēterisko eļļu, jūras sāls u.c. rituāli. Piedāvājumā tiek izmantota apkārtējā vide, klimats, smaržas, krāsas, skaņas, daba, mūzika, ēdienu, dzērieni, masiera meistarība. Ir arī mērenas fiziskās aktivitātes dabā - nūjošana, yoga, pastaigas u.c., tiek pievērsta uzmanība veselīgam uzturam.

Latviskās pirts rituāli - pirts ar profesionālu pirtnieku, kas piedāvā rituālus veselības, labsajūtas uzlabošanai un skaistumkopšanai: pēršanās ar dažādām zāļu un zaru slotām, uzlejumiem gara mešanai, nepieciešamajiem pirts piederumiem, ārstniecības augiem. No dabīgiem materiāliem gatavoti skrubji, eļļas, ko nereti gatavo saimnieki no saimniecībā audzētām vai apkārtnei iegūtām izejvielām.

Klusums un miers - brīvdienu mājas, kur var izbaudīt mieru, klusumu un apkārtējās dabas burvību. Tās ir vietas, kur pabūt ar sevi, nošķirtībā no burzmas un ikdienas kñadas. Nereti ap mājām ir skaistas ainavas un dažādas iespējas baudīt dabu - takas, skatu vietas, u.c.

Daba veselībai - dabas terapijas un stresa pārvaldības programmas, miera un kļusuma prakses, yoga, meditācijas, pašizziņas nomētnes, dabas velšu, īpaši zāļu tēju izzināšanas nodarbibas. Nodarbibām pievienoto vērtību dod lauku vide un laukos pieejamie veselīgie, svaigie pārtikas produkti, gaiss, ūdeni, mežs. Piedāvājumos var tikt iekļautas arī veselības terapijas saskarsmē ar dzīvniekiem, piemēram, zirgiem vai suniem.

Pieteikšanās dalībai "Labsajūtas tūrisma" programmā ir joprojām atvēta un jauni piedāvājumi vienmēr gaidīti. Rakstiet mums uz lauku@celotajs.lv – saņemsiet nepieciešamo informāciju un pieteikuma anketu.

INTERNETS

Sekojet līdzi jaunumiem: www.prof.celotajs.lv, <http://madies.celotajs.lv>, kā arī:

Uzlabota lauku tūrisma produktu un pakalpojumu meklēšana www.celotajs.lv

Atvieglojot klientiem vēlamās atpūtas vietas atrašanu, esam pārstrukturējuši meklēšanu mājas lapā. Tagad meklēšana iespējama trīs veidos: sadalās „Pēc interesēm”, „Pakalpojumi un biletēs”, „Detalizēta meklēšana”.

Meklēt -

Pēc interesēm
Pakalpojumi un biletēs
Detalizēta meklēšana

Sadalā „Pēc interesēm” grupēti pieci populāri atpūtas veidi – lauku tūrisma produkti, kas veidoti noteikai mērķauditorijai un atbilstoši tās interesēm. Tie ir:

Labsajūtas tūrisms

Labsajūta Latvijas laukos ir balīots. Labojas dabā un mīkās reģionos pakalpojumi un produkcija, kas apgādā no dabas un senību zināšanām – dzīļi, cūjas, katra ar savu sēku, sejas un kermeņa maskas no dabas produktiem – zīmēni, guriņi, bērnu purpuriņi vai sulām turpat no otrreči veiļējās.

[Laiži, var!...](#)

Seniori dodas uz laukiem

Ja esat seniori vecumā vira 55 gadim un vālātās izbaudītu laukus, ja vēlgātās ēn embojā, kas apjomā senīnām draudzīgas vietas. Tās piedāvā atlaides un speciālus pakalpojumus, kā arī senioriem draudzīgu tūrisma maršrutu.

[Laiži, var!...](#)

Bērniem un jauniešiem

Plaši, īpaši veidots piedāvājums laukos bērniem un jauniešiem, kuriem iepazīstina māksliniekus un interešiem. Lauku dzīves iepazīšana, atlaidi un izklaide drošā un veselīgā lauku vidi. Piedāvājumi paredzēti individuāliem ceļotajiem un grupām.

[Laiži, var!...](#)

Kultūras zīme "Latviskais mantojums"

Latviskais mantojums ķīne veidoja pēc „Lauku celotāja” interesēs un tiek pasniegti latvju tūrisma uzņēmējiem, kuri sagatavo daudzās latvju kultūras un sazīves mānojumus, ņemot to apmeklētājiem.

[Laiži, var!...](#)

Zaļās brīvdienas

Ja esiet zaļā un veselīgā dzīves veida piekritējs – tāds "Zaļās brīvdienas" ir! Uzņēmumi, kuri piedāvā dzīves iepazīšanu, izklaides, sporta.

Tāls ir lauku saimniecības, kurām piešķirts eko sertifikāts "Zaļās seržu kārti".

[Laiži, var!...](#)

Latviešu virtuve

Latvijas ēšanas tradīcijas ir bagātīgas, jo šeit, kā Eiropas Krustcelēs, ir daudzi īriņi un leipiņi, īgaudiņi, īkuļi, īkuļiņi, īkuļi leiksmiņi. Logo "Latviešu vi lute" apjomā viesi, kur viesi baudit latvju ēdienu.

[Laiži, var!...](#)

Labsajūtas tūrisms

SPA pakalpojumi lauku muižās, viesu namos - papildus profesionāliem SPA pakalpojumiem, labsajūtu vairo dabas vide, skaistas ainavas, tīrs gaiss, veselīgs ēdiens.

Daba veselībai – šeit tiek piedāvāta relaksācija dabā un vides veselības saimniecībās, dodoties īpašās dabas un veselības takās, iepazīstoties ar ārstniecības augumiem, izmēģinot visdažādākās dabas vielu receptes gan tējās, gan kermeņa kopšanai, tiek piedāvātas arī nodarbības un nometis veselības un labsajūtas uzlabošanai.

Latviskās pirts rituāli – pirts skolas izgājuši un pieredzējuši pērēji, kas pārzina dažādus pēršanās veidus, prot atrast katram cilvēkam piemērotāko, izmanto dažādas zaru un zāļu slotas, augu uzlējumus un lieliski pārzina pirts gudrības.

Klusums un miers - brīvdienu mājas, kur var izbaudīt mieru, klusumu un apkārtējās dabas burvību. Tās ir vietas, kur pabūt ar sevi, nošķirtībā no burzmas un ikdienas knādas. Ap mājām ir skaistas ainavas un dažādas iespējas baudīt dabu - takas, skatu vietas, u.c. Iespēju robežas, brīvdienu mājas ir nošķirtas no saimnieka vai citiem viesiem.

Seniori dodas uz laukiem

Piedāvājums senioriem, kas vēlas izbaudīt brīvdienas laukos kvalitatīvā vidē, komforta apstākļos, ar mērenām fiziskām aktivitātēm. Senioriem draudzīgas atpūtas vietas piedāvā atlaides un speciālus pakalpojumus, kā arī piemērotus tūrisma maršrutus. Visas senioriem draudzīgas vietas ir rūpīgi izvēlētas, un tajās darbojas senioru atlaižu karte "Silver Suitcase" (Sudraba Ceļasom). Šajās vietās īpaša uzmanība veltīta senioru interesēm un vajadzībām: telpas un tuvākā apkārtne iekārtotas tā, lai pārvietoties ir ērti, ēdienvietā veselīgi, arī diētiski ēdieni, saimnieki vienmēr gatavi sniegt visu nepieciešamo informāciju un palīdzību. Ērtības apzīmētas ar īpašiem simboliem.

Bērniem un jauniešiem

Plaši, īpaši veidots piedāvājums laukos bērniem un jauniešiem atbilstoši dažādiem vecumiem un interesēm. Lauku dzīves iepazīšana, atpūta un izklaide drošā un veselīgā lauku vidē. Apskates saimniecībās - apmeklējumi lauku saimniecībās, amatu darbnīcās, tradicionālās lauku sētās Jauj bērniem kopā ar vecākiem, savu bērnudārza grupiņu vai klasēsbiedriem iepazīt lauku dzīves norises, mājlopus un mājdžīvniekus.

Ekskursijas - specializētās interaktīvās programmas skolu jaunāko un vecāko klašu grupām, arī bērnudārzu grupām piedāvā bērniem un jauniešiem izmēģināt dažādas tradicionālās prasmes, piemēram, cept maizi, apstrādāt koku, liet sveces, gatavot rotas no dabas materiāliem, utt. Iespējama arī lauku labumu degustācija. Jaunāko klašu skolēniem būs interesanti spēles veidā iepazīt dabu – augus, kokus, lauku sētas dzīvniekus. Vecāko klašu grupas var interesēt apmeklējumi ar ieskatu mūsdienīgā lauku uzņēmējdarbībā, tehnoloģiju pielietojumā.

Naktsmītnes - piedāvājumā arī lauku tūrisma naktsmītnes, kas īpaši piemērotas bērnu nometņu rīkošanai un tematiskas nometnes pieredzējušu profesionālu vadībā dažādu vecumu bērniem un jauniešiem. Te pieejami spēļu un sporta laukumi, piedzīvojumu trases, piknika vietas, tiek piedāvātas speciālās izklaidējōšas un izziņošas programmas, ekskursijas. Tieki piedāvāti ēdināšanas pakalpojumi.

Kultūras zīme „Latviskais mantojums”

Te vienuviet atrodami visi, ņobrīd 54 „Latviskā mantojuma” zīmes nesēji, kuri saglabā un daudzina latvisko kultūras un sadzīves mantojumu, rādot to apmeklētājiem. Saimnieki viesiem gatavi rādīt, stāstīt, cienāt ar latviskiem ēdienu, mācīt amatus un prasmes, svinēt latviskos svētkus. Zīmi saņem saimnieki - naktsmītnes, lauku saimniecības, amatnieki, lauku krodziņi, latvisko tradīciju pasākumu rīkotāji un vadītāji, muzeji, kolekciju, prasmju, arodi zinātāji.

Zaļās brīvdienas

Joprojām iecienītas ir arī videi draudzīgās lauku naktsmītnēs, kurām piešķirts „Zaļais sertifikāts”. Tās arvien vairāk izvēlas klienti, kas atbildīgi izturas pret vidi un gūst gandarījumu, saudzējot to. ņobrīd Latvijā ir 76 „Zaļo brīvdienu” saimniecības, kas izpilda „Zaļā sertifikāta” kritērijus.

Latviešu virtuve

Latvijā ēšanas tradīcijas ir bagātīgas, jo šeit, kā Eiropas Krustcelēs, no austrumiem un rietumiem gadīsimtiem ienākušas citu tautu ietekmes. Logo "Latviešu virtuve" apzīmē vietas, kur variēt baudīt latviešu ēdienus.

ROKASGRĀMATA LAUKU TŪRISMA UZŅĒMĒJIEM

LC izstrādājis rokagrāmatu, kurā aprakstīts, kā attālinātā režīmā redīgēt savu lauku tūrisma objekta profili www.celotajs.lv, lai atjaunotu, labotu un papildinātu informāciju, piem., aprakstus, foto, kontaktinformāciju. Šī ir iespēja saimniekiem aktualizēt informāciju jebkurā sev vēlamā laikā, nodrošinot, ka tā ir patiesa, atraktīva un kalpo saimniecības mārketinga mērķiem. Rokasgrāmata ir viegli un ērti lietojama, tajā soli par solim aprakstītās darbības ar pievienotiem ekrāna attēliem. Jebkurš lietotājs, bez tehniskām zināšanām, varēs viegli orientēties izveidotajā attālinātā režīma sistēmā.

Lai iegūtu elektronisko rokasgrāmatu, lūdzu pieprasiet to uz sekojošu e-pastu: anna@celotajs.lv

PRODUKTI

Sekojet līdzi jaunumiem: www.prof.celotajs.lv, <http://macies.celotajs.lv>, kā arī:

Kā veidot tūrisma piedāvājumu bērniem, jauniešiem, skolniekiem?

Vai tad bērniem un jauniešiem interesē lauku tūrisms? Viņiem interesē tikai datori, čati, sociālie tīkli - šādi izteikumi nereti dzirdēti no tūrisma cilvēkiem. Tai pat laikā, ir saimnieki, kas regulāri uzņem skolnieku ekskursiju grupas, izstrādājuši speciālas interešu un izglītojošas programmas bērniem un sauc šo par uzņēmējdarbībai nozīmīgu mērķa grupu.

Lai noskaidrotu, kā uzrunāt dažāda vecuma bērnus un jauniešus lauku tūrismam, aicinājām mārketinga eksperti Lieni Kupču veikti pētījumu un dalīties ar saimniekiem galvenajos secinājumos. Pētījums tika veikts ar TAVA atbalstu un pirmo reizi prezentēts š.g. 30. oktobrī Mežotnes pilī.

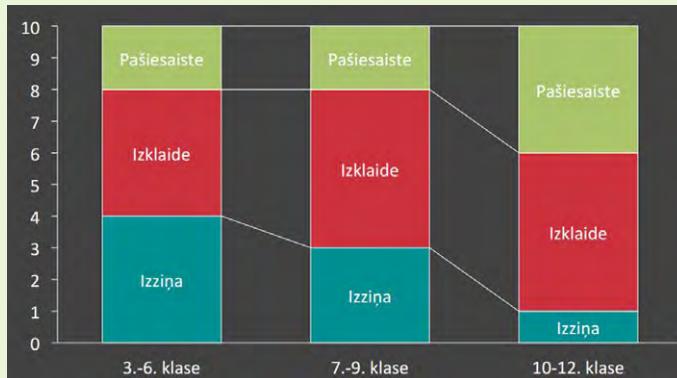
Kā apliecinā veiktais pētījums, bērni un jaunieši novērtē gan ekskursijas ar ģimeni, gan klasi, jo katrai no tām ir savas priekšrocības. Ar klasi ir jauatrāk, apkārt draugi, savukārt ekskursijas ar vecākiem ir ekstrēmākas un izzinošākas. Ja iet runa par klasses ekskursijām, tad pats brauciens ar autobusu vai citu transporta līdzekli ir nozīmīga ekskursijas daļa.

Skolas ekskursiju maršruta plānošana notiek ar skolotāju, vecāku un pašu skolnieku līdzdalību. Sākot ar 6. klasi, pieaug skolnieku loma lēmuma pieņemšanā, uz kurieni un kādu ekskursiju izvēlēties. Tamēdēj tūrisma uzņēmējiem būtiski nemt vērā, ka skolnieki paši vēlas pārliecīnāties sociālajos tīklīs, internētā par vietas piedāvājumu un priekšrocībām, lai paši spētu savu vienaudžu starpā virzīt savu ideju.

Taujāti par to, ko vēlas piedzīvot ekskursijas laikā, jaunāko klašu skolnieki uzsver informācijas izziņas lomu, savukārt vecāko klašu skolnieki arvien vairāk min izklaidi un atpūtu, kā galveno prioritāti.

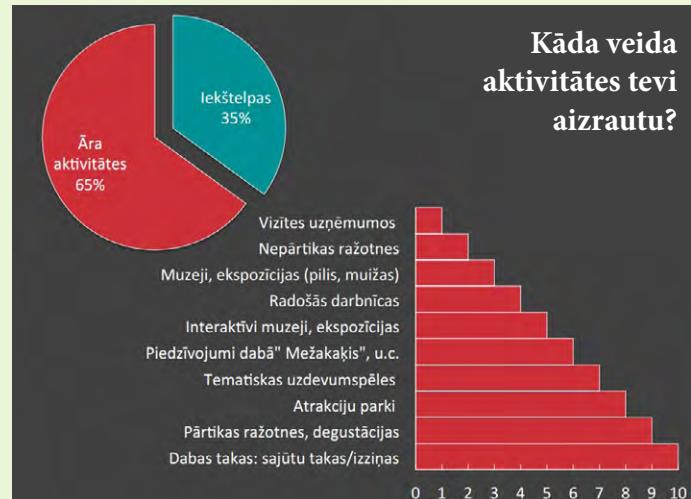
Skat. grafiku.

Visu vecumu grupu atbildes pārliecinoši parāda, ka prioritāte ir "dabas un izziņu" takas, jo tas ir formāts, kādā jaunieši var darboties paši, veiksmīgi apvieno izglītības un izziņas un izklaides funkciju, ir pārsteidzošs un brivi pieejams. Pārtikas ražotnes un degustācijas bauda atzinību dēļ gluži vienkāršas vēlmes pagaršot un izbaudit ēdienus (kāds skolēns šādi uzsvēra iespēju izziņāt, vai "neveselīgā pārtika tiesām ir tik neveselīga"). Atrakciju parki un tematiskas uzdevumu spēles arī dzanika vērtētas augstu, jo ietver brīvības, uzdevuma un izklaides dimensiju. Kopumā 65% skolnieku prioritāti deva aktivitātēm brīvā dabā.

Kāda veida aktivitātes tevi aizraut?

Vērtējot aktivitāšu formātu, jaunāko klašu skolnieki deva priekšroku sacensību tipa programmām, vidējo klašu – uz sadarbību vērstām, savukārt vecāko klašu skolnieki balsoja par darbu nelielās grupās. Kopumā skolnieki novērtēja dažādas uzdevumu spēles, piemēram, "Rēbusi" brīvdabā. Tāpat tika novērtēts autentiskums – īstas lietas, īstas situācijas, nevis to atveidojumi vai inscenējumi. Un vēl kā svarīgs faktors tika minētas iespējas sevi pārvarēt – pārvarēt bailes, iemācīties jaunas prasmes, pārvarēt fiziskas grūtības.

Plānojot skolnieku uzņēmšanu, būtiski nemt vērā arī bērnu vecumposmu attīstības īpatnības, jāapzinās "dabiskās reakcijas": izteiktā apmierinātība ar "visu" jaunākajās klasēs, pusaudžu neapmierinātība un vecāko klašu prieks pašiem par sevi.

Prezentācija kopumā pieejama internetā: http://www.celotajs.lv/conf/conference/151030-GNP/Doc/Liene_Kupca_Jaunu_lauku_turisma_produktu_veidosana_jaunai_merauditorijs.pdf

Lauku ceļotājs izveidojis un turpinās pilnveidot bērnu un jauniešu skolu ekskursiju piedāvājumu sadaļu, kur pieejama informācija gan par naktsmītnēm, kuras piedāvā savas telpas un teritorijas vasaras nometnēm, gan par tām, kas īpaši padomājušas par to, lai arī ģimenēm ar bērniem būtu ērta apmešanās. Sadalā arī pieejama informācija par vairāk kā 80 lauku saimniecībām, kuras izveidojušas īpašus piedāvājumus bērniem, ka arī ~20 īsāki un garāki maršruti individuāliem ceļojumiem ģimenēm vai skolu ekskursijām: <http://www.celotajs.lv/lv/c/accomm/youths>

Foto: "Valmiermuižas alus darītava"

ASOCIĀCIJA

Lauku tūrisma nozare 2015. gadā

GADA NOVĒRTĒJUMS

Šogad ieguvām divus nozīmīgus novērtējumus: **Latvijas Valsts prezidents Raimonds Vējonis** kļuva par vides kvalitātes zīmes „Zaļais sertifikāts” patronu, savukārt **Kultūras ministre Dace Melbārde** pasniedza atzinības rakstu par ieguldījumu Latviskā mantojuma daudzināšanā.

Kā novērtējums visiem mums ir Latvijas valsts prezidenta teiktais lauku tūrisma Gada noslēguma konferencē: „Jūsos ir spēks, kas aizrauj, iedvesmo citus. Ar savu darbu jūs parādāt citiem, ka var dzīvot Latviju, ka dzīve ir skaita, harmoniska, jūs esat specīgi cilvēki, jūs spējat radīt kaut ko jaunu un vienlaicīgi saglabāt tradīcijas, kas ir jūsu sētā, dzimtā. Tāpēc tie, kas atbrauc pie jums, kļūst labāki, harmoniskāki, iedvesmojas. Tikai ar stipriem cilvēkiem mums var būt stipra valsts.”

GADA SADARĪBĀ

Šogad mums ir uz sadarbību virzīts gads! Kopā ar **LOSP** organizējām konferenci par videi draudzigu saimniekošanu - „Zaļā konference”, kas bija negaidīti plaši apmeklēta. Sadarbībā ar **Latvijas lauku forumu**, mums bija iespēja līdzdarboties skolu jauniešu konkursā „Laiks laukiem” un konferencē „Lauku tūrisma spēks: uzņēmēju, pašvaldību un vietējās kopienas sadarbība”. Mūsu saimniekiem bija iespēja piedalīties **Zemnieku Saeimas** organizētā akcijā „Lauku dienas celotājiem”. Kopā ar **Latvijas Pensionāru federāciju** uzrunājam seniorus visā Latvijā, lai tos aicinātu apceļot laukus. Tas, ka sadarbībā ir spēks – par to esam vienmēr bijuši pārliecīni!

GADA IZRĀDĪŠANĀS

Izstāde „Zaļā nedēļa” Berlīnē bija labs paraugs, kā parādīt Latviju un mūsu lauku pievilci. Paldies **Zemkopības ministrijai** par organizēšanu un pārējiem stenda dalībniekiem par kopības sajūtu un iespēju justies lepniem par savu valsti, kultūru, uzņēmējiem un politiķiem. Priecājamies, ka

esam pievienojušies kopējam Baltijas kulinārajam celam. Esam godam parādījuši, ar ko varam lepoties, un ceram uz cienīgu atdevi nākamajā tūrisma sezonā!

GADA LEPNUMS

Lepojamies, ka šajā gadā esam sasniegusi lielāko biedru skaitu līdz šim – 350 aktīvi un lojāli lauku tūrisma uzņēmēji un organizācijas. 2015. gadā „Lauku celotājam” pievienojušies 36 jauni biedri! Sveicam un aicinām savā draudzīgajā pulkā!

GADA TRADĪCIJA

Atvērtās dienas laukos - tradīcija, kas sāk iesaknoties Latvijā! Ne pirmo reizi vienotā akcijā esam aicinājuši lauku saimniecības atvērt durvis apmeklētājiem. Ar katu gadu aug gan atvēto saimniecību, gan apmeklētāju pulks. Ceram, ka tas turpināsies, lai palīdzētu pircējiem atrast savus ražotājus, saimniecības, kurās labi pavadit laiku un iegādāties veselīgu pārtiku.

GADA PRIEKΣ

Neskatoties uz bažām par Krievijas tirgus samazināšanos un mūsu valsts ekonomisko situāciju tā rezultātā, tomēr tūristu skaits lauku tūrismā palielinājās par 10-15%. To, galvenokārt, ietekmēja vietējo tūristu skaita pieaugums, un pēc tā jāsecina, ka uzlabojusies mūsu cilvēku labklājība. Pie kam novērojām tendenci, ka arī mūsu tūristi sāk savlaicīgi plānot vasaras brīvdienas – jau pavasarī tiek veiktas rezervācijas vasarai. Šogad vairāk tūristu arī no Vācijas, Lietuvas, Igaunijas un Skandināvijas.

GADA UZVARA

Kopā ar **LOSP** tika panāktas izmaiņas alkoholisko dzērienu aprites likumā. Šie grozījumi tika panākti pēc „Lauku Celotāja” iniciatīvas, sadarbojoties ar Zemkopības Ministriju. Likuma izmaiņas paredz, ka alkohola tirgotājiem, tirgojot alkoholiskos dzērienus, nebūs jāveic video novērošana. Mazajiem Latvijas alkoholisko dzērienu ražotājiem ir atcelts aizliegums tirgot alkoholu telpās, kas mazākas par 20

m2, tas nozīmē, ka Latvijas mazo ražotāju alkoholiskos dzērienus varēs pārdot arī, piemēram, mazos suvenīru veikalos.

GADA ZAUDĒJUMS

Šogad nolemts likvidēt aģentūru (**TAVA**), apvienojot to ar **LIAA**. Žēl, ka tūrisma sektors pazaudēja lielisku vadītāju, **tūrisma mārketinga profesionāli Armandu Slokenbergu**. Saliedējoties tūrisma industriai, pēc garām diskusijām, panācam nozarei izdevīgākus noteikumus tūrisma nozares pārvaldībai, tagad **LIAA** sastāvā.

GADA ATKLĀJUMS

Piedaloties **Zemnieku Saeimas** organizētajā akcijā „Lauku dienas celotājiem”, savām acīm redzējām, cik daudz mūsu laukos ir modernas un veiksmīgi ražojošas lielsaimniecības ar augsti attīstītām tehnoloģijām: tiek pielietoti GPS vadītāji, kombaini, ierīkotas vietējās meteoroloģiskās stacijas, izmantotas sarežģītas datorkartes – Pilnīgs kosmoss!!! Te saimnieko inovatīvi un progresīvi domājoši saimnieki, kas labprāt dalās pieredzē.

GADA NERAŽA

Diemžēl šogad neesam bijuši tik veiksmīgi ES projektu piesaistē, kas neļaus nākamajā gadā realizēt vairākas lauku tūrisma attīstībai nozīmīgas iecerēs, kā, piemēram, e-transporta ieviešana laukos, apmācības pakalpojuma kvalitātes celšanai un citas idejas, kam turpināsim meklēt finansu avotus.

NĀKOTNES IZAICINĀJUMI

- Panākt starpnozaru (lauksaime, tūrisms, izglītība, transports, kultūra,...) sadarbību lauku tūrisma uzņēmējdarbības dažādošanai un paplašināšanai.
- Iesaistīt lauku tūrisma saimniekus Latvijas 100-gades norises pasākumos. Gribam parādīt, cik izaicīvi, pozitīvi, dažādi un latviski ir Latvijas lauki.
- Celt latviešu virtuves atpazīstamību un ēdienu tradīcijas, izceļot mūsu dabīgo, veselīgo virtuvi gan savējiem, gan ciešiniekiem, panākot, ka Baltijas jūras valstu ēdienkartē kļūst ne mazāk diža kā Vidusjūras virtuve.
- Panākt labvēlīgus nosacījumus mazajiem pārtikas ražotājiem, lai saglabātu daudzpusību restorānu un kafejnīcu ēdienkartēs, veicot reģionālo ēdienu piedāvājumu.
- Izveidot bērniem un jauniešiem saistošu brīvdienu un skolu ekskursiju piedāvājumu Latvijas laukos, lai parādītu laukus kā aizraujošu vietu, kur dzīvot, strādāt un ciemoties.

Jaunākie biedri

Sveicam jaunos biedrus ar pievienošanos LLTA “Lauku celotājs” asociācijai:

- Ligatnes vīna darītava, Ligatnes nov.;
- Lauku sēta “Putenī”, Saldus nov.;
- Melnā kolka, Rīga;
- Kempings “Klintis”, Salacgrīvas nov.;
- “Laima Ceramics”, Rundāles nov.;
- Z/S “Droši vesels”, Jelgavas nov.;
- Viesu nams “Romance”, Kandava nov.;
- Brīvdienu māja “Mimirīji”, Vecumnieku nov.;
- “Plādžu mototrase”, Vecumnieku nov.;
- “DUDU ligzdas”, Salacgrīvas nov.;
- “Zero Wake Park”, Alūksnes nov.;
- “Vilciņu” mežezers, Ogres nov.;
- Atpūtas parks “Silene”, Daugavpils nov.;
- Lauku māja “Donas”, Smiltenes nov.;
- Lauku māja “Gogelmogels”, Limbažu nov.;
- Brīvdienu māja “Klintskalni”, Salacgrīvas nov.;
- Viesnīca, bistro viesnīca “Alba”, Jūrmala;
- Rožu kolekcijas dārzs “Rozītes”, Tukums;
- Kafejnīca “Zemnieka cienasts”, Jelgavas nov.;
- “Mazmežotnes muiža”, Rundāles nov.;
- Užavas upes grīvas kājnieku maršruts;
- Viesnīca “Baltvilla”, Baltezers;
- Dabas atpūtas parks “Avārijas brigāde”, Lielvārde;
- Atpūtas vieta “Buki”, Ventspils nov.;
- “Zelmas maiznīca”, Lielvārdes nov.;
- Dzirkstošo bērzu sulu dzērieni “Birži”, Smiltenes nov.;
- Viesumāja “Rudzupūķes”, Daugavpils nov.

Esam biedri:

Latvijas Tūrisma aģēntu un Operatoru asociācija

ALTA
LATVIJAS TŪRISMA AĢĒNTU UN OPERATORU ASOCIĀCIJA

Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome

LOSP
EUROPAS LAUKU TŪRISMA ASOCIĀCIJA

Lauku Celotājs

www.celotajs.lv

Latvijas lauku tūrisma asociācija

“Lauku celotājs”

Tālrs.: 371 67617600

E-pasts: lauku@celotajs.lv

Kalnciema iela 40, 3 stāvs, Rīga, LV-1046

facebook.com/Laukucelotajs

twitter.com/laukucelotajs

www.celotajs.lv